

dras. **D**igressi igitur manducate pinguisima quaeque et bibite dulcissima quaeque et mittite munera his qui non habent. Sanctus enim est hic dies domini et nolite mesti esse. Dominus enim clarificabit vos. Et leuite denunciabant in publico omnibus dicentes: Dies hic sanctus est. Nolite mesti esse. Et abierunt omnes manducare et bibere et epulari: et dare munera his qui non habebant ut epulentur. Magnifice enim sunt exaltati vobis quibus edocti sunt. Et congregati sunt vniuersi in hierusalem celebrare letitias: secundum testamentum domini dei israel.

Explicit liber Esdre tertius

Incipit liber Esdre quartus. Cap. I

Liber esdre
 pphete secundus: filij sare
 filij azarei filij helchie: filij
 sadanie: filij sadoc: filij a/
 chitob: filij achie: filij phi/
 nees: filij heli: filij amerie:
 filij asiei: filij marimoth.
 filij arna: filij ozie: filij bozith: filij abisei: filij
 phinees: filij eleazar filij aaron ex tribu leui qui
 fuit captiuus in regione medorum in regno arta/
 xerxis regis persarum. Et factum est verbum domini ad
 me dicens. Vade et nuncia populo meo facinorosa
 ipsorum et filijs eorum iniquitates quas in me admi/
 serunt ut nuncient filiis filiorum quia peccata paren/
 tum ipsorum in illis creuerunt. Obliti enim mei sa/
 crificauerunt dijs alienis. Nonne ego eduxi eos
 de terra egypti: de domo fuitur. Ipsi autem irrita/
 uerunt me: et consilia mea spreuerunt. Tu autem ex/
 cute comam capitis tui et projice omnia mala su/
 per illos: quoniam non obedierunt legi mee. Populus
 autem est indisciplinatus. Usque ad quos sustinebo quibus
 tanta beneficia contuli: Reges multos propter
 eos subuertere: pharaonem cum pueris suis et omnem
 exercitum eius percussit. Omnes gentes a facie eorum
 perdidit et in oriente puinciarum durauit populos ty/
 ri et sidonis dissipauit: et omnes aduersarios eorum
 interfeci. Tu vero loquere ad eos dicens. Hec
 dicit dominus. Nempe ergo vos per mare transme/
 auit: et plateas vobis in initio munus exhibui
 Duce vobis dedi moysen: et aaron sacerdotem
 lucem vobis per columnam ignis praestitit: et magna mi/
 rabilia feci in vobis. Vos autem mei obliti estis: di/
 cit dominus. Hec dicit dominus omnipotens. Coturnix
 vobis in signo fuit: castra vobis ad tutelam de/
 di: et illic murmurastis: et non triumphastis in no/
 mine meo de perditione inimicorum vestrorum: sed ad/
 huc nunc usque murmurastis. Ubi sunt beneficia
 quae praestitit vobis. Nonne in deserto cum esuriretis pla/
 masti ad me dicentes: ut quod nos in deserto istud
 adduxisti interficere nos: Melius nobis fu/
 erat fuire egyptijs quam mori in deserto hoc. Ego

dolui gemitus vestros: et dedi vobis manna
 in escam. Panem angelorum manducastis. Non
 ne cum sitiretis petram excidisti: et fluxerunt aque
 in saturitate. Propter estus folijs arborum
 vos texi. Quasi vobis terras pingues: cha/
 naneos et pherezeos et philistinos a facie ve/
 stra projecisti. Quid faciam vobis adhuc dicit
 dominus. Hec dicit dominus omnipotens. In de/
 serto cum essetis in flumine ammorreo sitien/
 tes et blasphemantes nomen meum: non ignem
 vobis pro blasphemijs dedi: sed mittens li/
 gnum in aquam: dulce feci flumen. Quid tibi
 faciam iacob: Nolui obedire iuda. Trans/
 feram me ad alias gentes: et dabo eis nomen
 meum: ut custodiant legitima mea. Quonia/
 me dereliquistis: et ego vos derelinquam. Pe/
 tentibus vobis a me misericordiam non mi/
 sererebor: quando inuocabitis me: ego non exau/
 diam vos. Maculastis enim manus vestras
 sanguine: et pedes vestri impigri sunt ad con/
 mittenda homicidia. Non quasi me dereliqui/
 stis: sed vos ipsos: dicit dominus. Hec dicit
 dominus omnipotens. Nonne ego vos rogavi
 ut pater filios: et mater filias: et ut nutrix pu/
 los suos: ut essetis mihi in populum: et ego vo/
 bis in deum: et vos mihi in filios: et ego vobis
 in patrem. Ita vos collegi: ut gallina pullos
 suos sub alas suas. Quomodo autem quid faci/
 am vobis. Projiciam vos a facie mea. Ob/
 lationem cum mihi attuleris auertam faciem
 meam a vobis. Dies enim festos et neomenia
 et circuncisiones repudiastis. Ego misi pueros me/
 os prophetas ad vos: quos acceptos interfecistis
 et laniastis corpora eorum: quorum sanguinem exqui/
 ram dicit dominus. Hec dicit dominus omnipotens. Do/
 mus vestra deserta est. Projiciam vos sicut ventus
 stipulam: et filij percreationem non facient: quoniam man/
 datum meum neglexerunt: et quod malum est co/
 ram me fecerunt. Tradam domos vestras po/
 pulo venienti qui me non audientes credunt: quibus
 signa non ostendi facient que praecipui. Pro/
 phetas non viderunt: et memorabunt iniquita/
 tum eorum. Testor populi venientis gratiam cuius
 puuli exultant cum leticia: me non videntes
 oculis carnalibus: sed spiritu credentes que
 dixi. Et nunc frater aspice que gloria: et vide
 populum vententem ab oriente quibus dabo du/
 catum abraam ysaac et iacob et ozee et amos et
 michee et iobel et abdic et ione et naum et aba/
 chuc. sophonie. aggei zacharie. et malachim
 qui angelus domini vocatus est.

Hec dicit dominus. Ego eduxi popu/
 lum istum de seruitute: quibus manda/
 ta dedi per pueros meos prophetas quos
 audire noluerunt: sed irrita fecerunt mea psilia.
 Mater qui eos generauit: dicit illis. Sic filij

quod ego vidua sum et derelicta. **E**ducaui vos cum leticia et amisi vos cum luctu et tristitia. **Q**uia peccastis coram domino deo vestro: et quod malum est coram eo fecistis. **M**odo autem quid faciam vobis? **E**go vidua sum et derelicta. **I**te filij et petite a domino misericordiam. **E**go autem te pro teste inuoco super inimicum filiorum qui noluerunt testamentum meum. **F**uare ut des eis confusionem et matrem eorum in direptionem: ne generatio eorum fiat. **D**ispargant in gentes noxia eorum: deleant a terra quam sperauerunt facere meum. **N**e tibi assur: qui abscondit iniquas penes te. **G**entes mala memorare quid fecerim Sodome et Gomorre quam terra iacet in piccis glabris et aggeribus cinerum. **S**ic dabo eos qui me non audierunt: dicit dominus omnipotens. **H**ec dicit dominus ad esdras. **N**uncia populo meo: quoniam dabo eis regnum hierusalem quod daturus erat israel. **E**t sumam mihi gloriam illorum et dabo eis tabernacula eterna que preparentur illis. **L**ignum vite erit illis in odore vitu guenti: et non laborabunt neque fatigabunt. **I**te et accipietis. **R**ogate vobis dies paucos ut imorentur. **I**am paratum est vobis regnum. **V**igilate. **T**estare celum et terram. **C**ontrui enim malum et creavi bonum: quia vivo ego dicit dominus. **N**on aplectere filios tuos. **E**duca illos cum leticia. **S**icut columba confirma pedes eorum: quoniam te elegi dicit dominus. **E**t resuscitabo mortuos de locis suis: et de numeris educam illos: quoniam cognoui nomen meum in israel. **N**oli timere in filiis eorum quoniam te elegi dicit dominus. **M**ittam tibi adiutores: iuuenes meos eslam et hieremiam: ad quem presulum sanctificauit et parauit tibi arbores duodecim: grauatatas varijs fructibus et totidem fontes fluentes sicut mel: et motes imentos septem hentes rosas et liliu in quibus gaudios implebo filios tuos. **V**iduas iustifica. **p**upillo iudica. **e**genti da: orphanus tuere. **n**udu vesti. **p**ractum et debile cura. **cl**audum irridere noli. **t**utare manum et cecum ad visionem claritatis mee admittite. **S**enem et iuuenem intra muros tuos sua: mortuos ubi inuenieris signas comeda sepulcro: et dabo tibi premissam in resurrectione mea. **P**ausa et quiesce populus meus quia veniet requies tua. **N**utrix bona nutri filios tuos confirma pedes eorum. **S**eruos quos tibi dedi: nemo ex eis interiet. **E**go enim eos requiram de numero tuo. **N**oli fatigari. **C**um enim venerit dies pressure et angustie: alij plorabunt et tristes erunt: tu autem hilaris et copiosa eris. **R**elabunt gentes et nil aduersus te poterunt dicit dominus. **A**banus mee tegent te: ne filij tui gehennam videant. **F**ocudare me cum filiis tuis quia ego te eripiam dicit dominus. **F**ilios tuos dormientes memorare: quoniam ego eos educam de lateribus terre: et misericordiam cum illis faciam quoniam misericors sum dicit dominus omnipotens. **A**mplectere natos tuos usque dum venio et prestem illis

misericordiam quam exuberant fontes mei: et gratia mea non deficiet. **E**go esdras preceptum accepi a domino in monte oreb ut irem ad israel. **A**d quos cum venire reprobauerunt me et respuerunt mandatum domini. **I**deoque vobis dico gentes: que auditis et intelligitis. **E**xpectate pastores vestri: requie eternitatis dabit vobis: quoniam in presentia mo est ille qui in fine seculi adueniet. **P**arati estote ad premissa regni: quia lux perpetua lucebit vobis: pro eternitate temporis. **F**ugite umbram seculi huius. **A**ccipite iocunditatem glorie vestre. **E**go testor palam saluatore meum: commendatum donum accipite et iocundamini: gratias agentes et qui vos ad celestia regna vocauit. **S**urgite et videte numerum signatorum in iuuuio domini. **Q**ui se de umbra seculi trastulerunt: splendidas tunicas a domino acceperunt. **R**ecipe syon numerum tuum et concludite candidatos tuos qui legem domini compleuerunt. **F**iliorum tuorum quos optabas plenus est numerus. **R**oga imperium domini ut sanctificet populus tuus qui vocatus est ab initio. **E**go esdras vidi in monte syon turbam magnam quam numerare non potui et omnes canticis collaudabant dominum. **E**t in medio eorum erat iuuenis statura excelsus: eminentior omnibus illis et singulis eorum capitibus imponebat coronas et magis exaltabat. **E**go autem miraculo tenebar. **T**unc interrogauit angelum et dixi. **Q**ui sunt hi domine? **Q**ui respondens dixit mihi. **H**ii sunt qui mortalem tunicam deposuerunt: et immortalem sumpserunt: et confessi sunt nomen dei. **M**odo coronantur et accipiunt palmas. **E**t dixi angelo. **A**lle iuuenis quis est qui eis coronas imponit et palmas in manus tradit. **E**t respondens dixit mihi. **I**ste est filius dei: quem in seculo confessi sunt. **E**go autem magnificare eos cepi: quia fortis pro nomine domini steterunt. **T**unc dixit mihi angelus. **V**ade annuncia populo meo quanta et quanta mirabilia domini dei vidisti.

Anno tricesimo ruine ciuitatis erant ibabylone: et prurbarum super cubiculo meo recubens. **E**t cogitationes mee ascendebant super cor meum: quoniam vidi desertionem syon et abundantiam eorum qui habitabant in babilone. **E**t ventilarum est spiritus meus valde. **E**t cepi loqui ad altissimum verba timorata. **E**t dixi. **O** dominator domine tu dixisti ab initio quoniam plantasti terram: et hoc solus et impasti populo: et dedisti adam corpus mortuum et ipsum signatum manuum tuarum erat: et insufflasti in eum spiritum vite et factus est viuentis coram te: et induxisti eum in paradiso quem plantauerat dextera tua antequam terra aduentaret. **E**t huic mandasti diligere viam tuam et preteriiuit eam: et statim instituisti in eum mortem et in nationibus eius: et nate sunt gentes et tribus et populi et cognationes quam non enumeras. **E**t ambulauit vnaquaque gens in voluntate sua

et mira agebant coram te: et sperabant precepta tua.
Terunt autem in tempore induxisti diluuium super inhabitantes seculum et perdidisti eos. Et factum est in unoquoque eorum sicut ad mortem: sic his diluuium.
Dereliquisti autem unum ex his noe cum domo sua: et ex eo iusti omnes. Et factum est cum cepissent multiplicari qui habitabant super terram: et multiplicauerunt filios et ipsos et gentes multas: et ceperunt iterato impietatem facere plus quam priores.
Et factum est cum iniquitatem facerent coram te: elegisti tibi virum ex his cui nomen erat abraam. Et dilexisti eum: et demonstrasti ei soli voluntatem tuam.
Et disposuisti ei testamentum eternum: et dixisti ei ut non unquam derelinqueres seminem eius. Et dedisti ei ysaac: et ysaac dedisti iacob et esau. Et segregasti tibi iacob: esau autem sepasti. Et factum est iacob in multitudine magna. Et factum est cum educes seminem eius ex egypto adduxisti super montem syna. Et inclinasti celos et statuisti terram: et commouisti orbem: et tremere fecisti abyssos: et conturbasti seclum: et transiit gloria tua portas quatuor ignis: et tremor et spiritus et gelu: ut dares semini iacob legem: et generationi israel diligentiam. Et non abstulisti ab eis cor malignum ut faceret lex tua in eis fructum. Cor enim malignum basulas primus adam transgressus et victus est: et omnes qui de eo nati sunt. Et facta est permanens infirmitas: et lex cum corde populi cum malignitate radicis: et discessit quod bonum est: et mansit malignum. Et transierunt tempora et finiti sunt anni: et suscitasti tibi fructum nomine dauid: et dixisti ei edificare ciuitatem nois tui: et offerre tibi in eadem thubus et oblationes. Et factum est per annis multis: et dereliquerunt qui habitabant ciuitatem in omnibus facientes sicut fecit adam et omnes generationes eius. Et creabant enim et ipsi corde maligno. Et tradidisti ciuitatem tuam in manibus inimicorum tuorum. Numquid meliora faciunt qui habitant babilonem. Et propter hoc dominabitur syon. Factum est cum venissem huc et vidissem impietates quorum non est numerus: et derelinquentes multos: vidit anima mea per tricesimo anno et excessit cor meum: quoniam vidi quod sustines eos peccatores: et pepercisti impietate ageribus: et perdidisti populum tuum et conseruasti inimicos tuos et non significasti. Nihil memini quod debeat derelinqui via hec. Numquid meliora facit babilonem quam syon: aut alia gens cognovit te preter israel? Aut qui tribus crediderunt testamentum tuis sicut iacob? Quarum merces non contempnit: neque labor fructificauit. Pertransiens enim pertransiui in gentibus: et vidi abundantes eas: et non memorantes mandatorum tuorum. Nunc ergo pondera in statera nostras iniquitates et corum qui habitant in seculo et non inuenies nomen tuum nisi in israel. Aut quoniam non peccauerunt in conspectu tuo qui habitant terra aut qui gens sic obstruauit mandata tua: hos quidem per noia inuenies fuasle

mandata tua: gentes autem non inuenies. **M**
Respōdit ad me angelus qui missus est ad me cui nomen huriel: et dixit mihi. Excedens excessit cor tuum in seculo et comprehendere cogitas viam altissimi. Et dixi. Ita domine me. Et respondit mihi: et dixit. Tres vias missus sum ostendere tibi: et tres similitudines proponere coram te de quibus mihi si renunciaueris unam ex his: et ego tibi demonstrabo viam quam desideras videre: et docebo te unum sit cor malignum: Et dixi. Loquere domine meus. Et dixit ad me. Vade potera mihi ignis potus aut mensura mihi statum venti: aut reuoca mihi diem que preterijt. Et respondi et dixi. Quis nato: unum poterit facere ut me interrogas de his. Et dixit ad me. Si essem interrogas te dicens quante habitationes sunt in corde maris: aut quante vene sunt in principio abyssi: aut quante vene sunt super firmamentum: aut qui sunt exitus paradisi diceres mihi fortassis in abyssum non descendi neque in infernum adhuc: neque in celum unquam ascendi. Nunc autem non interrogavi tenisse de igne et vento et die per quam transisti: et a quibus separari non potes: et non respondisti mihi de eis. Et dixit mihi. Tu qui tua sunt: tecum coadulescentia non potes cognoscere. Et quomodo poterit vas tui um cape altissimi viam: et iam exterius corrupto seculo intelligere corruptionem euidentem in facie mea. Et dixi illi. Melius erat nos non esse quam adhuc viuentes viuere in impietatibus et patii et non intelligere de quibus re. Et respondit ad me et dixit. Proficiscere profectus sum ad siluam lignorum capi: et cogitauerunt cogitationem et dixerunt. Venite et faciamus ad mare bellum: ut recedat coram nobis et faciamus nobis alias siluas et similiter fluctus maris et ipsi cogitauerunt cogitationem et dixerunt. Venite ascendentes debellamus siluas campi: ut et ibi consumemus nobismetipsis aliam regionem. Et factus est cogitatus silue in vanum. Venit enim ignis et consumpsit eam. Similiter et cogitatus fluctuum maris. Stetit enim arena et prohibuit eos. Si enim esses iudex horum: que inciperes iustificare: aut quem condemnare. Et respondi et dixi. Atque vanam cogitationem cogitauerunt. Terra enim data est silue et mari locus portare fluctus suos. Et respondi ad me et dixit. Bene tu iudicasti et quare non iudicasti tibi metipsis. Quemadmodum enim terra silue data est: et mare fluctibus suis: sic qui super terram inhabitat qui sunt super terram intelligere solummodo possunt: et qui super celos que super altitudinem eorum. Et respondi et dixi. Deprecor te domine ut mihi des sensus intelligendi. Non enim volui interrogare de superioribus tuis: sed de his que presentantur per nos quid die: propter quod israel da-

nis in opprobriū gentib⁹ quem dilexisti plūdar⁹ ē tribub⁹ ipsijs ⁊ lex patrū nr̄orum in in/teritū deducta est ⁊ dispositiōes scripte nusq̄ sunt: ⁊ ptrāsuim⁹ de seculo vt locuste ⁊ vita nr̄a stupor ⁊ pauor: ⁊ nec digni sum⁹ misericordiā cōsequi. **S**z quid faciet noi suo qd̄ inuocatum est sup nos: Et de his interrogauit: ⁊ r̄ndit ad me: ⁊ dixit. **S**i fuerit plimū scrutat⁹ frequentē miraberis. **Q**uā festinās festinat lectm̄ p̄transire: ⁊ nō capit portare q̄ in futurū tēporib⁹ iustī reppromissa sūt: qm̄ plenū iniusticia ē sc̄m̄ h̄ ⁊ infirmitatib⁹. **D**e qb⁹ aut̄ interrogas dicā. **S**eminatū est em̄ malū: ⁊ necduz venit destructio ipsi⁹. **S**i ḡ nō inuersū fuerit qd̄ seminatū ē: ⁊ discesserit loc⁹ vbi seminatū ē malū: nō veniet vbi seminatū ē bonū. **Q**uā ḡmē seminis mali seminatū est in corde adā ab initio: ⁊ q̄tū impietati generauit vsq̄ nūc ⁊ generat vsq̄ cum veniat area. **E**stima aut̄ apud te gramē mali seminis q̄tū fructū impietatis generauit: qm̄ secate fuerint spice quaz nō ē numerus: q̄ magnā areā incipiet facere. **E**t r̄ndit: ⁊ dixit. **Q**uo. ⁊ qm̄ hec? **Q**uare modici et mali anni nostri. **E**t r̄ndit ad me: ⁊ dixit mihi. **N**ō festines tu sup altissimū. **T**u em̄ festinas inanit̄ eē sup ipm̄. **N**ā excessus tu⁹ mult⁹. **N**ōne de his interrogauerūt aie iustozū in promptuarijs suis dicētes. **E**sq̄q̄ spero sic ⁊ quando veniet fruct⁹ aree mercedis nr̄e. **E**t r̄ndit ad ea hieremihel archangel⁹: ⁊ dixit. **Q**uā implet⁹ fuerit numer⁹ seminū in vob: qm̄ in statera ponderauit seculū: ⁊ mēsurā mensurauit tpa: ⁊ nūero nūerauit tpa: ⁊ nō cōmouit nec excitauit vsq̄ dū impleat̄ p̄dicta mēsurā. **E**t r̄ndit: ⁊ dixit. **D**ñator dñe: s̄ ⁊ nos omēs pleni sum⁹ impietate. **E**t ne forte p̄pter nos nō impleant̄ iustozū aree: p̄p̄ p̄ctā inhabitantiū super trā. **E**t r̄ndit ad me: ⁊ dixit. **V**ade ⁊ in/roga p̄gnantē si qm̄ impleuerit nouē mēses suos: adhuc poterit matris ei⁹ retinere ptum in semetipsa. **E**t dixit. **N**ō pōt dñe. **E**t dixit ad me. **I**n inferno p̄mptuaria aiarū matrici assimilata sunt. **Q**uā admodū enī illa festinat q̄ parit effugere necessitatē ptus: sic ⁊ hec festinat reddere ea q̄ commendata sunt. **A**b initio tibi demōstrabit̄ de his q̄ cōcupiscis videre. **E**t r̄ndit: ⁊ dixit. **S**i inueni gratiā añ oculos tuos: ⁊ possibile ē: ⁊ si idone⁹ sū demōstra mihi si plusq̄ p̄teritū sit: h̄z venire: aut plura ptrāserūt supra q̄ futurū est. **Q**uid ptrāsiuit scio qd̄ aut̄ futurū sit ignoro. **E**t dixit ad me. **S**tasup dexterā p̄tem: ⁊ demonstrepo tibi inter/ptationē silitudinis. **E**t steti ⁊ vidi: ⁊ ecce fornax ardēs transijt corā me. **E**t factū cū transiret flāma vidi: ⁊ ecce supauit fum⁹. **P**ost hec transijt corā me nubes plena aque: ⁊ immisit

pluuiā ipetu multā. **E**t cū trāsisset ipet⁹ pluuiē supauerūt in ea gutte. **E**t dixit ad me. **C**ogita tibi. **S**ic crescit pluuiā āpli⁹ q̄ gutte: et ignis q̄ fum⁹: sic supabūdauit q̄ trāsiuit mēsurā. **S**upauerūt aut̄ gutte ⁊ fum⁹. **E**t orauit ⁊ dixit. **P**utas viuo vsq̄ i dieb⁹ illis? **E**t qd̄ erit in dieb⁹ illis? **R**ndit ad me: ⁊ dixit. **D**e signis de qb⁹ me interrogas ex pte possum tibi dicere: de vita aut̄ tua nō sū missus dicere tibi: sed nescio. **V**

De signis aut̄: ecce dies veniet in qb⁹ apprehendent̄ q̄ in habitāt trā in cēsu multo ⁊ abscondet̄ vitatis via: ⁊ sterilis erit a fide regio: ⁊ multiplicabit̄ iniusticia sup hanc quam ipse tu vides: ⁊ sup quā audisti olim: ⁊ erit ipositio vestigio q̄ nunc vides regnare regionē: ⁊ videbunt ea desertam. **S**i aut̄ tibi dederit altissim⁹ viuere videbis post tertiā tubam: ⁊ relucescet subito sol noctu: et luna ter in die: ⁊ de ligno sanguis stillabit: et lapis dabit vocē suā: ⁊ ppli commouebuntur ⁊ regnabit quē nō sperant q̄ inhabitāt super terrā ⁊ volatilia cōmigrationē facient: ⁊ mare sodomiticū pisces reijciet: ⁊ dabit vocē noctu quā nō nouerāt ml̄ri. **O**ēs aut̄ audiet̄ vocem eius. **E**t chaos fiet p̄ loca multa: et ignis frequēter remittet̄: ⁊ bestie aggresses trāsmigrabunt: ⁊ mulieres mēstruate parient monstra: in dulcib⁹ aque salte inuenient̄: ⁊ amici oēs semetipsos expugnabūt: ⁊ abscondetur tunc sensus: ⁊ intellectus sepabit̄ in p̄mptuariū suū: ⁊ queret̄ a multis ⁊ nō inuenietur ⁊ multiplicabitur iniusticia ⁊ in continentia super terram. **E**t interrogabit regio proximant̄ suam ⁊ dicet. **Q**uoniam per te pertransijt iusticia iustum faciēs. **E**t hoc negabit. **E**t erit illo tempe: ⁊ sperabunt homines ⁊ non impe trabunt: laborabunt ⁊ nō dirigētur vie eozū. **H**ec signa dicere tibi: permissum est mihi. **E**t si oraueris iterum ⁊ ploraueris sicut ⁊ nunc ⁊ ieiunaueris septem diebus: audies iterato horum maiora. **E**t cuiusgilauit. ⁊ corpus meuz horuit valde ⁊ anima mea laborauit vt deficeret. **E**t tenuit me qui venit angelus qui loquebatur in me ⁊ confortauit me ⁊ statuit me super pedes. **E**t factum est in nocte secunda. ⁊ venit ad me salathiel dux populi: ⁊ dixit mihi. **U**bi eras? **E**t quare vultus tuus tristis? **A**ut nescis quoniam tibi creditus est israel in regione transmigrationis eozum? **E**xurge ergo ⁊ gusta panem: et non derelinquas nos sicut pastor gregem suum in manibus lupozū malignozum. **E**t dixi ei. **V**ade a me: et nō appropies ad me. **E**t audiuit vt dixi: ⁊ recessit a me. **E**t ego ieiunavi diebus septem vlulans ⁊ plorans: sic mihi mādauit huziel angelus:

Et factū est post dies septē: et iterū cogitationes cordis mei moleste erant mihi valde. Et resumpsit anima mea spm̄ intellect⁹: et iterum cepi loq̄ corā altissimo s̄mone. Et dixi. Dominator dñe ex om̄i silua terre et om̄ib⁹ arborib⁹ ei⁹ elegisti vineam vnicā: ex om̄i fra or̄b̄ elegisti tibi foueā vnā: et ex om̄ib⁹ florib⁹ orbis elegisti tibi liliū vnū: et ex om̄ib⁹ abyssis maris replesti tibi riuū vnū: et ex om̄ib⁹ edificat̄ ciuitatib⁹ sanctificasti tibi metrop̄i sion: et ex om̄ibus creatis volatilib⁹ noiaſti tibi columbam vnā: et ex om̄ibus plasmat̄is pecorib⁹ puidisti tibi ouē vnā: et ex om̄ib⁹ multiplicatis populis acq̄siuisti tibi pplm̄ vnū: et ab om̄ib⁹ pbatam legem donasti huic quem desiderasti p̄lo. Et nūc dñe vt qd̄ tradidisti vnū pluribus: Et p̄ parasti sup̄ vnā radicez alias. Et disp̄didisti vnicū tuū in multis. Et cōculcauerūt eū qui cōtradicebant sponſionib⁹ tuis: quiq̄ tuis te ſtamētis nō credebāt. Et si odiēs odisti pplm̄ tuū: tuis manib⁹ debet caſtigari. Et factū est cū locutus eē s̄mone: et miſſus ē angel⁹ ad me qui añ venerat ad me p̄terita nocte et dixit mihi. Audi me et inſtrua te: et intēde mihi et adijciā corā te. Et dixi. Loq̄re dñe me. Et dixit ad me. Valde t̄m̄ excessu mētis factus es p̄ iſrl. An pl⁹ dilexiſti eū q̄ eū fec̄. Et dixi ad eū. Nō dñe. ſed dolēs locut⁹ ſum. Torquent em̄ merenes mei p̄ oēm horā querentem apprehendere ſemitam altissimi: et inueſtigare p̄tem iudicij ei⁹. Et dixit ad me. Nō potes. Et dixi. Quare dñe: Ad quid naſcebar. aut quare nō fiebat matrix matris meemibi ſepulcrū: vt nō viderē laborē iacob et defatigationē generis iſrl. Et dixit ad me. Quæra mihi q̄ necdū venerāt et collige mihi diſp̄ſas guttas. Et reuirtida mihi aridos flores: et aperī mihi clauiſa p̄mptuaria: et p̄duc mihi icludos in eis ſtatus. Demonſtra mihi vocis imaginē: et tūc oſtendā tibi laborem quem rogas videre. Et dixi. Dñator dñe: quis enim ē qui poteſt hec ſcire: niſi q̄ cū hoib⁹ habitacionē nō bz. Ego aut̄ inſipiens et quō potero dicere de his quib⁹ me interrogasti. Et dixit ad me. Quō nō potes facere vnū de his q̄ dicta ſūt: ſi non poter̄ iuenire iudiciū meū: aut in ſine charitatē quā p̄lo p̄miſi. Et dixi. Sz ecce dñe: tu p̄pe es his q̄ in ſinem ſunt. Et qd̄ facient qui añ me fuerūt: aut nos: aut hi qui poſt nos. Et dixit ad me. Corone aſſimilabo iudiciū meū. Sicut nō nouiſſimozū tarditas ſi nec porū velocitas. Et r̄ndi et dixi. Nec poteris facere eos qui facti ſunt: et qui ſunt et q̄ futuri ſunt in vnū: vt celer⁹ iudiciū tuū oſtēdas. Et r̄ndit ad me et dixit. Nō poteſt feſtinare creatura ſup̄ creatorē: nec ſuſtinere ſecu-

lum eos qui in eo creādi ſunt in vnū. Et dixi. Quō dixiſti ſuo tuo: qm̄ viuificans viuificasti a te creatā creaturā in vnū: et ſuſtinebat creatura: poterit et nūc portare p̄ntes in vnū. Et dixit ad me. Interroga matricē mulieris: et dices ad eam. Et ſi paris: quare p̄tēpus Roga q̄ eā: vt det decē in vnū. Et dixi. Nō vtiq̄ poterit: ſ̄ ſm̄ tempus. Et dixit ad me. Et ego dedi matricem terre his q̄ ſemina ti ſunt ſup̄ eā p̄ temp⁹. Quēadmodū em̄ iſas non parit ea que ſenā ſunt: ſic ego diſpoſui a me creatū ſec̄m. Et interrogauī: et dixi. Cum iam dederis mihi viā loquar corā te. In māter noſtra de qua dixiſti mihi. adhuc iuuenis eſt iam ſenectuti appropinquat. Et reſpondit ad me et dixit. Interroga eam que parit: et dicet tibi. Dices em̄ ei. Quare quos peperit nūc: nō ſunt ſimiles his q̄ añ te: ſ̄ minores ſtatura. Et dicit tibi et ipſa. Alij ſunt qui in iuuentute virtutis nati ſunt: et alij qui ſub tempore ſenectutis deficiente matrice ſunt nati. Cōſidera ergo et tu qm̄ minorū ſtatura eſtis p̄ his q̄ añ vos: et qui poſt vos minorū q̄ vos q̄ ſi iam ſenecētes creature et fortitudinē iuuentutis p̄tereunt. Et dixi. Rogo dñe ſi inueni gratiā añ octos tuos: demonſtra ſuo tuo p̄ quē viſites creaturā tuā. VI

Et dixit ad me. In initio terreni orbis et anteq̄ ſtarēt exitus ſeculi et añq̄ ſpirarent cōuentiones ventozū et anteq̄ ſonarēt voces tonitruū: et anteq̄ ſplenderent nitores coruſcationū: et anteq̄ cōfirmarētur fundamenta paradisi: anteq̄ viderent̄ decori flores: et anteq̄ cōfirmarent̄ mote p̄tutes anteq̄ colligerent̄ innumerabiles milicie angelozū: et anteq̄ extollerent̄ altitudines aeris et anteq̄ nominarent̄ mēſure firmamentozū. et anteq̄ eſtuarent camini in ſion: et añq̄ iueſtigarent̄ p̄ntes anni: et anteq̄ abalienarētur eozū qui nūc peccant adiuuentioes et cōſignati eēt qui fidē theſaurizauerūt: tūc cogitauī et facta ſunt p̄ me ſolum et nō p̄ alium: et ſinis p̄ me et nō p̄ alium. Et r̄ndi et dixi. Que erit ſepatio tēporū. Aut qm̄ prioris ſinis et ſequētis initium. Et dixit ad me. Ab abraam vſq̄ ad yſaac qm̄ nati ſunt ab eo iacob et eſau manus iacob tenebat ab initio calcaneum eſau. Finis em̄ hui⁹ ſeculi eſau et p̄ncipiū ſequētis iacob. Hois man⁹ in calcaneum et manum. Aliud noli querere eſdra. Et r̄ndi: et dixi. Dñator dñe: ſi inueni gratiā añ oculos tuos: oro vt demonſtres ſeruo tuo ſinem ſignozum tuozū quozū p̄tem mihi demonſtraſti nocte p̄cedente. Et reſpondit et dixit ad me. Surge ſup̄ pedes tuos et audi vocem pleniffimaz ſonitus. Et erit ſicut commotio: nec commo-

uebis locus in quo stes sup' eū. Ideo cū loq̄
tu nō expaueas: qm̄ de sine ybū: 7 fundamē/
tum terre intelligit: qm̄ de ip̄is sermo tremi-
scit 7 cōmouet. Scit em̄ qm̄ finē eoz opozet
cōmutari. Et factū ē cū audissem: surreri sup
pedes meos 7 audiui: et ecce vox loquens: 7
sonus ei⁹ sicut son⁹ aquaz multaz. Et dixit
Ecce dies veniūt: 7 erit qn̄ appropinquare i/
cipiā vt visitē habitātes in terra: 7 qn̄ inq̄i-
rere icipiā ab eis q̄ iniuste nocuerūt iniusticia
sua: 7 qn̄ supleta fuerit humilitas syon 7 cuz
supsignabit seculum qd̄ incipiet p̄rāsire: hec
signa faciā. Libri apient' añ incipiet p̄rāsire: hec
7 oēs videbūt simul et anniculi infantes lo-
quent' vocib⁹ suis: 7 p̄gnantes imaturos pa-
rient infantes triū et q̄tuor mēsum 7 viuēt 7
suscitabunt. Et subito apparebūt seminata lo-
ca nō semiata: 7 plena p̄mptuaria subito iue-
nient' vacua 7 tuba canet cū sono: quā cū oēs
audierint: subito expauescēt. Et erit in illo tē-
pore debellabunt amici amicos: vt inimici: 7
expauescet fra cū his. Et vene fontiu' stabūt
7 nō decurrēt in horis trib⁹. Et erit omnis q̄
derelict⁹ fuerit ex omib⁹ istis q̄b⁹ p̄dixi tibi: ip-
se saluabit: 7 videbit salutare meū 7 finem se-
culi vestri. Et videbūt q̄ recepti sunt hoies q̄
mortē nō gustauerūt a natiuitate sua: 7 muta-
bit' cor inhabitantiū: 7 cōuertet' in sensū aliū.
Delebit' em̄ malū: 7 extinguet' dol⁹. Florebit
aut' fides: 7 vincef corruptela: 7 ostendet' ve-
ritas q̄ sine fructu fuit dieb⁹ tantis. Et factuz
ē cū loqueret' mihi: et ecce paulatim intuebar
sup eū añ quē stabā: et dixit ad me hec. Veni
tibi ondere tps v̄ture noctis. Si ḡ iterū ro-
gaueris: 7 iterū ieiunaueris septē dieb⁹: itez
tibi renunciabo horū maiora p̄ diē q̄ audiui.
Audita ē em̄ vox tua apud altissimū. Vidit
em̄ fortis directionē tuā: 7 puidit pudicitiaz
quā a iunēture tua habuisti 7 p̄p̄ h̄ misit me
demonstrare tibi hec om̄ia: 7 dicere tibi. Cōsi-
de 7 noli timere: 7 noli festinare cū p̄ozib⁹ t̄pi-
bus cogitare vana: vt non p̄peres a nouissi-
mis t̄pibus. Et factū ē post hec et fleui itez 7
siliter ieiunauī septez dieb⁹: vt suppleam tres
hebdomodas q̄ dicte sunt mihi. Et factū est
i octaua nocte 7 cor meū p̄turbabat' iterato i
me et cepi loq̄ corā altissimo Inflāmbat' em̄
sp̄s me⁹ valde: et ala mea anxiabat' et dixi.
Dñe loquēs locut⁹ es ab initio creature in
p̄mo die dicēs. Fiat celū et fra: et tuū verbū
op⁹ p̄fectū. Et erat tūc sp̄s: et tenebre circū
ferebant' et silentiū: son⁹ vocis hois nondum
erat abs te. Tūc dixisti de thesaur' tuis p̄fer-
ri lumen luminosum: q̄ appareret op⁹ tuū. Et
die secūdo creasti sp̄m firmamenti: et impasti
ei vt diuideret et diuisionē faceret in aquas

vt ps qdā sursum recederet: ps vo deorsū ma/
neret. Et tertia die impasti aquis cōgregari i
septima pte terre: sex vo ptes siccasti 7 cōser-
uasti: vt ex his sint corā teministrātia semia-
ta a deo 7 culta. Verbu' em̄ tuū p̄cessit: 7 op⁹
statim fiebat. Processit em̄ subito fruct⁹ mul-
titudinis imēsus 7 cōcupiscentie gust⁹ multū
formes 7 flores colore immutabili: et odores
odoramēti iuestigabilis. Et die tertio hec fa-
cta sunt. Quarta aut' die impasti fieri sol' splē-
dorē: lunelumē: stellarū dispositionē 7 impa-
sti eis vt deseruirent futuro plasmato homi-
ni. Quito aut' die dixisti septime pti vbi erat
aqua p̄gregata vt p̄crearet aialia 7 volatilia
7 pisces 7 ita fiebat. Aqua muta 7 sine anima
q̄ dei nutu iubebatur animalia faciebat: vt ex
hoc mirabilia tua natiōes enarrēt. Et tūc cō-
seruasti duas aias nomen vni vocasti enoch
7 nomē secūde vocasti leuiat hā: 7 sepasti ea
ab alterutro. Nō em̄ poterat septima ps vbi
erat aq̄ congregata cape ea. Et dedisti enoch
vnā ptē que siccata est tertio die vt habitet in
ea: vbi sunt mōtes mille. Leuiathan aut' de-
disti septimā ptem humidā 7 seruasti ea vt fiat
in deuorationē q̄b⁹ vis 7 qn̄ vis. Sexto autē
die impasti terre vt crearet corā te iumenta 7
bestias 7 reptilia 7 sup his adā: quē cōstitui-
sti ducē sup omib⁹ facti q̄ fecisti: 7 ex eo educi
mur nos oēs quēq̄ elegisti p̄lim. Hec autem
om̄ia dixi corā te dñe: qz p̄pter nos creasti se-
culū. Residuas aut' gētes ab adā natas dixi-
sti eas nil esse: 7 qm̄ saluē assimilatae sunt: 7 q̄/
sustilliditū de vase similasti abundantia eo-
rū. Et nūc dñe ecce iste gentes que in nihiluz
deputate sunt: ceperūt dñari n̄ri 7 deuozare:
nos aut' p̄pls tu⁹ quē vocasti p̄mogenitū vni-
genitū emulatozē tuū: traditi sum⁹ in manib⁹
eoz. Et si p̄pter nos creatū est seculū: q̄ nō
hereditatē possidem⁹ cuz seculo. Usq̄q̄ hec?

Et factū est cū finissem VII
loq̄ yba hec missus ē ad me angelus
q̄ missus fuerat ad me p̄mis noctibus
7 dixit ad me. Surge esdra 7 audi f̄mōes q̄s
veni loq̄ ad te. Et dixi. Loquere de⁹ me⁹. Et
dixit ad me. Osare positū ē in spaciofo loco
vt cēt altū 7 imensū erit aut' ei introitus in an-
gusto loco positus: vt cēt similis fluminibus
Quis em̄ volens voluerit ingredi mare: 7 vi-
dere eū vel dñari eius: si nō trāsierit angustū
in latitudinē venire quō poterit. Item aliud
Ciuitas est edificata 7 posita in loco cāpestri
est aut' plena oim bonozū. Introitus eius an-
gustus 7 in p̄cipiti positus: vt esset a dextris
quidē ignis: a sinistris aqua alta: semita autē
ē vna sola in eos posita: h̄ ē in ignē 7 aquaz
vt nō accipiat semita nisi solūmodo vestigiū

hominis. Si autē dabit civitas homini in hereditatē: si nunquā antepositū piculū p̄trāsierit quō accipiat hereditatē suā. Et dixi. Sic dñe. Et dixit ad me. Sic ē et isrl̄ ps. Propter eos em̄ feci seculum et quā trāsgressus ē adam cōstitutiones meas iudicatū est quod factus ē. Et facti sunt introitus hui⁹ seculi angusti et dolētes et laboriosi: pauci autē et mali et piculum pleni et labore magno p̄fulti: nā maior seculi introitus spaciosi et securi: et facientes immortalitatis fructū. Si igitur ingrediētes nō fuerunt ingressi quā viuunt: angustia et vana hec nō poterūt recipe que sunt reposita. Nūc ergo quare tu p̄turbaris cū sis corruptibilis: et quā moueris tu cū sis mortalis. Et quare nō accepisti in corde tuo quōd ē futurū: sed quōd i p̄nti. Rūdi et dixi. Dñator dñe ecce disposuisti lege tua: quā iusti hereditabūt hec. Impiū autē p̄bunt: iusti autē ferēt angusta: sperātes paciosa. Qui em̄ impie gesserūt et angusta passi sunt et spatiosa nō videbunt. Et dixit ad me. Nō est iudex sup̄ deū: neque intelligēs sup̄ altissimū. Pereūt em̄ multi p̄ntes: quare negligēt que anteposita ē dei lex. Mandās em̄ mandauit de⁹ venientibus: quā venerunt: quid facientes viuerēt: et quā obfūates nō punirent. Ibi autē nō sunt p̄suasi et p̄tradixerūt: ei⁹ et p̄stituerunt sibi cogitamentum vanitatis: et p̄posuerunt sibi circūuentiōes delictorū et sup̄dixerūt altissimo nō esse: et vias ei⁹ nō cognouerūt et legem ei⁹ sp̄ruerunt: et sponsiones ei⁹ abnegauerūt: et illegitimis ei⁹ fidē nō habuerūt et opaei⁹ nō p̄fecerūt. Propter hoc esdra vacua vacuis: et plena plenis. Ecce tempus veniet: et erit quā veniēt signa que p̄dixi tibi. Et apparebit sponsa et apparescēs ostendēs quā nūc subducit terra: et ois quā liberat⁹ ē de p̄dictis malis: ipse videbit mirabilia mea. Reuelabit em̄ fili⁹ me⁹ iesus cū his quā cū eo sunt: et iocundabunt quā relictī sunt in annis quā dringētis. Et erit post annos hos et moyses fili⁹ me⁹ christ⁹: et omnes quē spiramētū hūit hoīes: et p̄uertet seculum in antiquū silentiū dieb⁹ septē sicut in p̄iori / bus iudicij ita vt nemo derelinquat: et erit post dies septē: et excitabit quōd nondū vigilat seculū et moyses corruptum. Et terra reddet quā in ea dormiūt et puluis quā in eo silentio habitāt et p̄mptuaria reddent que eis cōmendate sūt anie. Et reuelabit altissim⁹ sup̄ sedē iudicij et p̄trāsibūt miserie et longanimitas congregabit. Iudiciū autē solū remanebit vitas stabit et fides cōualecet. Et opus subsequē: et merces ostendēs: et iusticie vigilabūt: et iniusticie nō dñabunt. Et dixi. Prīm⁹ abraā p̄pter sordomitas orauit: et moyses p̄ patrib⁹ quā in deserto peccauerūt: et quā post eū p̄ isrl̄ in diebus

achaz et samuelis et dauid p̄ p̄fractiōe: et salomon p̄ eis quā venerūt in sanctificationē: et helias p̄ his quā pluuia acceperūt et p̄ mortuo vt viueret: et ezechias p̄ populo in dieb⁹ sennacherib⁹: et multi p̄ multis. Si igitur modo quā cor / ruptibile increuit: et iniusticia multiplicata ē et orauerūt iusti p̄ impijs: quare et nūc sic nō erit: Et respondit ad me et dixit. Dñs seculū nō est finis: gloria in eo frequēs manet p̄pter hoc orauerunt p̄ inualidis. Dies em̄ iudicij erit finis t̄pis hui⁹: et initiū t̄pis futuri imortalitatis: in quo p̄trāsuit corruptela soluta ē interpretantia: abscisa ē incredulitas: creuit autē iusticia: orta ē veritas. Tūc em̄ nemo poterit saluare eū qui p̄erit: neque demergere qui vincit. Et rūdi et dixi. Hic fmo me⁹ p̄m⁹: et nouissimus: quā meli⁹ erat nō dare terrā adā vel cū tā dedisset coercere eū vt non peccaret. Quid em̄ p̄dest hoībus in p̄nti viuere in tristitia: et mortuos sperare p̄nitionē. Tu quid fecisti adam. Si em̄ tu peccasti nō est factus solius tu⁹ casus sed et noster quā ex te aduenim⁹. Quid em̄ p̄dest nobis si p̄missum est nob̄ imortale t̄ps: nos autē mortalia opa egim⁹. Et quā p̄dicta ē nobis p̄hennis spes: nos nō pessimi vani facti sum⁹. Et quā reposita sunt nob̄ habitacula sanitatis et securitatis: nos vero male cōuersati sumus. Et quā reposita est gloria altissimi p̄tegere eos quā tarde cōuersati sunt: nos autē pessimis vijs ambulauim⁹. Et quā ostendēs paradysus cui⁹ fructus incorruptus p̄seuerat in quo est securitas et medela: nos nō nō ingrediemur. In igitur gratis em̄ locis cōuersati sum⁹. Et quā sup̄ stellas fulgebunt facies eorū quā abstinentiā habuerant: n̄re autem facies sup̄ tenebras nigre. Nō em̄ cogitauimus viuentes quā int̄quitate faciebam⁹ et incipemus post mortē pati. Et rūdit: et dixit. Hoc est cogitamentū certaminis quōd certabit quā sup̄ terrā nat⁹ est hō: vt si vict⁹ fuerit patiatur quōd dixisti. Si autē vicerit recipiet quōd dico quā hec est vita quā moyses dixit cū viueret ad p̄lm̄ dicens. Elige tibi vitam et viuas. Nō crediderūt autē ei: sed nec post eū p̄pheti. Sed nec mihi quā locut⁹ sum ad eos: quā nō eēt tristitia in p̄ditionē eorū sicut futurū est gaudium sup̄ eos quibus p̄suasa est salus. Et respondit: et dixi. Scio dñe quā vocat⁹ ē altissimus misericors in eo quā misereat in his quā nō / dum in seculo aduenerūt: et quā misereat illis quā cōuersationem faciūt in lege eius: et longanimitas ē quā longanimitatē p̄stat his quā peccauerunt quā suis opib⁹: et munific⁹ ē quā quādem donare vult p̄ exigentis: et multe misericordie quā multiplicat magis misericordias his quā p̄sentes sunt et quā p̄terierunt et quā futuri sunt. Si

em̄ nō multiplicauerit misericordias suas: nō uiuificabit seculū cū his q̄ inhereditabāt i eo
Et donat: qm̄ si nō donauerit d̄ bonitate sua vt alleuiens hi q̄ iniquitatem fecerūt de suis iniquitatibus nō poterit decies millesima pars uiuificari hoīm. Et iudex si nō ignouerit his q̄ curati sunt x̄bo ei⁹ ⁊ deleuerit multitudinē p̄tēptionū nō fortassis derelinquerent in innumerabili multitudine nisi pauci valde. VIII

Erūdit ad me: ⁊ dixit. Hoc seculum fecit altissim⁹ pp̄ multos futurū autem pp̄tē pauca. Dicā autē corā te silitudinē esdra. Quō autē interrogab̄ terram et dicit tibi quoniam dabit terrā multam: magis uide fiat fictile: puum autem puluerem vñ aurū sit: sic ⁊ act⁹ p̄ntis seclī. Multi qui dem creati sunt pauci autē saluabunt. Et rñ / di: ⁊ dixi. Absorbe ergo aīa sensum: ⁊ deuora quod sapit. Cōuenisti em̄ obaudire: ⁊ p̄phetare volēs. Nec em̄ tibi ē datū spaciū: nisi solūmodo uiuere. O dñe si nō permittes seruo tuo vt ozem⁹ corā te: ⁊ des nob̄ semen cordi ⁊ sensui culturā: vñ fruct⁹ fiat: vñ uiuere possit oīnis corrupt⁹ q̄ portabit locū hoīs. Sol⁹ em̄ es: ⁊ vna plasmatio nos sum⁹ manuū tuarū sicut locut⁹ es. Et quō nūc in matrice plasmatum ē corp⁹ ⁊ p̄stans mēbra: ⁊ suaf in igne ⁊ aq̄ tua creatio: ⁊ nouē mētib⁹ patif tua plasmatio tuā creaturā que in ea creatā ē: ipm̄ autem qd̄ suat ⁊ qd̄ suaf vtraq; suabūt: suaf itaq; qm̄ iterū reddit matrix que in ea creuerūt. Impasti em̄ ex ip̄is mēbris h̄ est māmillus p̄bere lac fructui mamillarū: vt natriatur id qd̄ plasmatū est vsq; in tps aliq; ⁊ postea disponas eū tpe misericordie. Enūciasti em̄ tua iusticia: ⁊ erudisti cum in lege tua: ⁊ corripuisti eū tuo intellectu: ⁊ mortificabis euz vt tua creatura: ⁊ uiuificabis eū vt vnū opus. Si q̄ pdideris eū q̄ tātis laborib⁹ plasmat⁹ ē tuo iussu facile ē ordinari vt id qd̄ fiebat suaref. Et nūc dñe dicā: d̄ oīni hoīe tu magi scis de p̄lo autē tuo ob quē doleo ⁊ de hereditate tua pp̄tē quā lugeo: ⁊ pp̄tē isrl̄ pp̄tē quē tristis sum: ⁊ de iacob pp̄tē quē doleo: ideo incipiā ozare corā te p̄ me ⁊ p̄o eis qm̄ video lapsus n̄ros q̄ inhabitam⁹ terrā. Sed audiui celeritatē iudicis q̄ futurus ē. Ideo audi uocem meā ⁊ intellige s̄monē meū: ⁊ loquar coram te. Initiū x̄borū esdre: p̄us q̄ assumeref. Et dixi. Dñe q̄ inhabitas seculū: cui⁹ oculi eleuati in supna ⁊ aere: ⁊ cui⁹ thron⁹ inestimabilis ⁊ gloria incōprehensibilis: cui⁹ astat exercitus angelorū cū tremore quorū suatio in vēto ⁊ igni cōuertif: cui⁹ verbū verū ⁊ dicta p̄seuerantia: cui⁹ iussio fortis ⁊ dispositio terribilis: cui⁹ aspect⁹ arefecit abyssos ⁊ indigna-

tio tabescere facit mōtes: ⁊ uitas testificatur. Exaudi oratio nē fui tui: ⁊ aurib⁹ p̄cipe p̄cātionē figmēti tui. Dū em̄ uiuo loquar: ⁊ dū sapio rñdebo. Nec respicias pp̄tē tui delicta: sed qui tibi in ueritate seruiunt. Nec intēdas impia gētū studia: sed qui tua testimonia cū dolorib⁹ custodierūt. Nec cogites qui in conspectu tuo false cōuersati sunt: sed memorare qd̄ ex uoluntate tua timorē cognouerūt. Necq; uoluerit p̄dere qui pecudū mores habuerunt s̄ respicias eos q̄ legē tuā splēdide docuerūt. Nec indigneris eis qui bestijs peiores iudicati sunt: sed diligas eos qui semp in iusticia tua cōfidunt ⁊ gloria. Qm̄ nos ⁊ p̄res nostri talibus morbis languem⁹: tu autē pp̄tē nos peccatores misericors uocaberis. Si em̄ desiderauerit vt nostri miseraris: tūc misericors uocaberis nobis autē nō habentib⁹ opa iusticie. Iusti enī quib⁹ sunt opa multa reposita ex pp̄rijs opibus recipiēt mercedē. Quid est em̄ hō vt ei indigneris aut gen⁹ corruptibile vt ita amar⁹ sis de ip̄o. In ueritate em̄ nemo de genitis est qui nō impie gessit ⁊ de cōfiteantibus qui nō deliquit. In hoc em̄ annūciabit iusticia tua ⁊ bonitas tua dñe: cū miseris uocaberis eis qui nō habēt substantiā bonorū opez. Et rñdit ad me: ⁊ dixit. Recte locut⁹ es aliqua: ⁊ iuxta sermones tuos sic ⁊ fiet. Quoniam nō uere cogitabo sup̄ plasmā corū q̄ peccauerunt ante mortē aī iudiciū aī pditionē: sed iocundabo: sup̄ iustorū figmentū ⁊ memorabor pegrinationis quoq; et saluationis et mercedis receptiōis. Quō ergo locutus sum sic ⁊ est. Sicut em̄ agricola serit sup̄ terrā semina multa ⁊ plātationes multitudinis plantat: sed nō in tempore oīnia que seminata sunt saluant: sed nec oīnia que plantata sunt radīcabūt: sic ⁊ qui in seculo seminati sunt nō oēs saluabunt. Et rñdi ⁊ dixi. Si inueni gratiaz loquar. Quō semen agricolę si non ascenderit aut nō acceperit pluuiā tuā in tpe aut si corruptum fuerit multitudine pluuię: sic perit: ⁊ similiter hō qui manib⁹ tuis plasmat⁹ ē: ⁊ tu ei imago noīat⁹: qm̄ similitus es ei pp̄tē que omnia plasmasti: ⁊ similasti semini agricolę. Nō irascaris sup̄ nos: s̄ p̄ce p̄lo tuo ⁊ misere hereditati tue. Tu autē creature tue misereris. Et rñdit ad me: ⁊ dixit. Que sunt p̄sentia p̄sentib⁹: ⁊ que futura futuris. Multum em̄ tibi restat vt possis diligere meā creaturā sup̄ me: tibi autē frequenter ⁊ ipsi proximauit iniustus aut nunq;. S; ⁊ in h̄ mirabilis es coram altissimo qm̄ humiliasti te sicut decet te: ⁊ nō iudicasti te vt in iustos plimū glificerit. Prop̄tē qd̄ miserie multe ⁊ miserabiles efficiētur eis q̄ habitant seculū in nouissimis quia

in multa supbia ambulauerunt. Tu autē pte intellige: et de sibi⁹ tuis in dñe gloriā. **V**ob em̄ aptus est paradysus: plātata est arbor vite pparatū est futurū tps. pparata ē abundantia edificata ē ciuitas pbata ē rēdes: pfecta ē bonitas: et pfecta sapiētia. Radix mali signata est a vobis: infirmitas et tinea a vob absconsa ē: et in infernū fugit corruptio in obliuione. **T**rāserūt dolores: et ostensus est in fine thesaurus immortalitatis. **N**oli ḡ adūcere in q̄rendo de multitudine corū q̄ pereūt. **N**ā et ipi accipientes libertatē spreuerūt altissimū et legez ei⁹ cōtempserunt: et vias eius dereliquerunt. **A**dhuc autē iustos ei⁹ cōculcauerūt: et dixerūt in corde suo nō eē deū: et q̄dē sciētes qm̄ moriunt. **S**icut em̄ vos suscipient q̄ p̄dicta sunt sic eos sitis et cruciat⁹ q̄ pparata sunt. **N**ō em̄ voluit hoiem dispdi. **S**ed et ipi q̄ creati sunt coinquinauerūt nomē ei⁹ q̄ fecit eos: et ingratū fuerunt ei q̄ pparauit eis vitā. **Q**uapropter iudiciū meū mō appropinquat. **Q**ue nō oib⁹ demonstrāui nisi tibi: et tibi sibi⁹ paucis. **E**t r̄ndi et dixi. **E**cce nūc dñe demonstrasti mihi multitudinē signorū q̄ incipies facere i nouis simis s̄ nō demonstrasti mihi q̄ tpe. **IX**

Et r̄ndit ad me et dixit. **P**etens metire tps in semetipso: et erit cū videris qm̄ trāserit ps quedā signorū q̄ p̄dicta sunt: tūc int̄elliges qm̄ ipm̄ ē tps in q̄ incipiet altissimus visitare seculū qd̄ ab eo factū ē. **E**t qm̄ videbis in seculo motio locorū et p̄lorū turbatio tūc intelliges qm̄ de his erat altissimus locut⁹: a dieb⁹ q̄ fuerūt añ te ab initio. **S**ic em̄ om̄ne qd̄ factū ē in seculo: initiū h̄z pariter: et cōsummationē: et cōsummatio ē manifesta: sic et altissimi tpa initia habēt manifesta in pdigijs et virtutib⁹ et p̄sumatōnes in actu et in signis. **E**t erit ois q̄ salu⁹ fecit fuerit et q̄ poterit effugē p̄ opa sua: et p̄ fidē in q̄ credidistis relinquet de p̄dictis piculis: et videbit salutare meū in t̄ra mea: et in finib⁹ meis: qm̄ sanctificauit me a seculo. **E**t tunc miserebunt qui nūc abusi sunt vias meas: et in tormētis commorabunt hi qui eas piecerūt in cōtemptu. **Q**ui em̄ nō cognouerūt me viuētes beneficia p̄secuti et q̄ fastidierunt legē meā cum adhuc erāt h̄ntes libertatē: et cū adhuc eēt eis aptus penitētie loc⁹ nō intellexerūt s̄ spreuerūt: hos oportet post mortē in cruciamēto cognoscere. **T**u ḡ noli adhuc curiosus eē quōd ipij cruciabunt: s̄ in dñe quōd iusti saluabunt et q̄rū seculū et p̄p̄ q̄s seculū: et qm̄. **E**t r̄ndi et dixi. **O**lis locut⁹ sū et nūc dico et postea dicā: qm̄ plures sūt q̄ pereūt q̄ saluabunt: sicut multiplicat⁹ flux⁹ sup guttā. **E**t r̄ndit ad me et dixit. **Q**ualis ager talia et semia: et q̄les flores tales et tin-

cture: et q̄lis opator: talis et creatō: et q̄lis agri cola talis cultura: qm̄ tps erat seculi. **E**t nūc cū eēm parās eis his q̄ nūc sūt añ q̄ fieret seculū in q̄ habitaret: et nemo cōtradixit mihi. **T**ūc em̄ q̄sq̄ et nūc creat in mūdo h̄ parator mēse inefficienti et lege inuestigabili corrupti sūt mores eoz. **E**t p̄siderami sc̄lm: et ecce erat piculū p̄p̄ cogitatōes q̄ in eo aduenerunt. **E**t vidi et pepci ei valde: et fuauit mihi acinū de botro: et plantationē de tribu multa. **P**ereat ḡ multitudo q̄ sine causa nata ē: et fuerit acin⁹ me⁹ et plātatio mea: qz cū m̄lto labore p̄fecti. **T**u autē si adhuc intromittas septez dies alios: s̄ nō ieiunabis in eis: ibis in capū floz vbi dom⁹ nō ē edificata: et māducabis solummodo de flozib⁹ capū: et carnē nō gustab: et vinū nō bibes: s̄ solūmodo flores. **D**ēp̄care altissimū sine inēmissione: et veniā et loqr̄ tecum. **E**t p̄fect⁹ sū sic dixit mihi in capū q̄ vocat ar dath et sedi ibi i flozib⁹. **E**t de herb̄ agri māducaui: et facta ē esca earū mihi in saturitatē. **E**t factū ē post dies septe et ego discūbebā supra fenū: et cor meū itez turbabat sic añ. **E**t aptū ē os meū: et ichoauit dicere corā altissimo et dixi. **D**ñe te nob̄ oñdēs ostēsus es p̄rib⁹ nr̄is in dextro: qd̄ nō calcaf et infructuoso qm̄ erāt exeūtes de egypto: et dicēs dixisti. **T**u isrl̄ audi me et semē iacob intēde p̄mōib⁹ meis. **E**cce em̄ ego semino in vob̄ legē meā: et faciet in vob̄ fructū: et glorificabimini in eo p̄ seculum. **N**ā p̄rēs nr̄i accipiētes legē nō fuauerunt et legitima mea nō custodierūt: et fact⁹ ē fructus legi nō parēs. **N**ec em̄ poterat qm̄ tuus erat: nā q̄ acceperūt pierūt nō custodiētes qd̄ i eis seminatū fuerat. **E**t ecce cōsuetudo ē: vt cum accepit t̄ra semē: vel nauē mare: vel vas ali / qd̄ elcā vl̄ potū: cū fuerit extminatū id in q̄ ē minatum est vel in qd̄ missum est: simul id qd̄ seminatū vel missū est vel q̄ suscepta sūt extminant et suscepta iā nō manēt apud nos. **S**z nob̄ sic nō factū ē. **N**os qd̄ q̄ legē accepim⁹ peccātes piuim⁹ et cor nr̄m qd̄ suscepit eā: nā lex nō perijt: s̄ p̄māsit in suo labore. **E**t cū loquerer hec in corde meo: resperi oclis meis et vidi mulierē in dextera pte. **E**t ecce hec lugebat et plorabat cū voce magna: et animo dolēbat valde: et vestimēta ei⁹ discissa: et cinis sup caput ei⁹. **E**t dimisi cogitar⁹ in q̄bus erā cogitans: et cōuersus sum ad eaz: et dixi ei. **E**t qd̄ fles: et qd̄ doles aio: **E**t dixit ad me. **D**imitte me dñe me⁹ vt defleā me: et adijciā dolorē qm̄ valde amaro sū aio: et hūiliata sum valde. **E**t dixi ei. **Q**uid passa es: **D**ic mihi: **E**t dixit ad me: **S**terilis fui ego famula tua et non peperī: h̄ns maritū annis triginta. **E**go em̄ p̄ singulas horas et p̄ singulos dies et annos triginta

hos. de p̄cor. altissimū nocte ac die. Et factus est post triginta annos exaudiuit me de ancillā tuā. et vidit humilitatē meā et attēdit tribulationi mee: et dedit mihi filiū. Et iocūdata sum sup eū valde ego et vir me⁹ et omēs ciues mei. et honorificabam⁹ valde fortem. Et nutriui eū cū labore multo. et factum ē cū creuisset et venisset accipe vxorē: feci diē epulī. **E**t factū est cū introisset fili⁹ me⁹ i thalamo suo: cecidit et mortu⁹ ē. et reuertimur oēs lumina. Et surrexerūt oēs ciues mei ad cōsolandū me. et quicui vsq; in aliū diē. vsq; nocte. Et factū est cū oēs quēuisent vt me consolarentur vt quiescerē et surrexi nocte et fugi et veni sicut vides in hoc campo et cogito iā nō reuerti in ciuitatē: sed hic consistere. et neq; manducare neq; bibere: s; sine intermissione lugere et ieiunare vsq; dū moriar. Et dereliq; s̄mones in quib⁹ erā. et respondi cū iracūdia ad eā et dixi. Stulta sup omēs mulieres: nō vides luctū nr̄m: et q̄ nobis p̄tingunt: Quā syon ma⁹ nr̄a om̄i tristitia p̄ristatur: et humilitate humiliata ē et luget validissime. Et nūc qm̄ oēs lugem⁹ et tristes sumus qm̄ oēs cōtristati sum⁹: tu autē p̄ristar i vno filio. Interroga em̄ terrā et dicet tibi: quoniam hec ē q̄ debeat lugere casum tanto: s; sup eam germinantiū. Et ex ipsa ab initio om̄s nati et alij venient. Et ecce pene oēs in pditionē ambulānt. et exterminū sit multitudo eorū. Et quis ḡ debet lugere magis. nisi hec q̄ tam magnā multitudinē pdidit: q̄ tu q̄ p vno doles. Si autē dicis mihi qm̄ nō est planct⁹ me⁹ filis terre. qm̄ fructū ventris mei pdidi. quē cum merorib⁹ pepi et cū dolorib⁹ genui. terra autē fm̄ viā terre: abijtq; in ea multitudo p̄ns quō euenit et ego tibi dico. Sic tu cū labore peperisti: sic et terra dat fructū suū. hōi ab initio ei q̄ fecit eam. Nūc ḡ retine apud te metipsaz dolorē tuū. et fortiter fer q̄ tibi cōtingerūt casus. Si em̄ iustificaueri s̄minū dei et cōsiliū suum. recipies in tpe et in talib⁹ collaudaberis. Ingrederere ḡ in ciuitatē ad virū tuū. Et dixit ad me. Nō faciā neq; ingrediar ciuitatē s; h moriar. Et apposui adhuc loqui ad eam. et dixi. Noli facere hunc s̄monē. s; p̄senti psuadenti. Quot em̄ casus syon: Cōsolare pp̄ dolore: hierlm̄. Vides em̄ qm̄ sanctificatō nr̄a deserta effecta est: et altare nostrum demolitum est et templū nr̄m destructū ē et psalteriū nostrū humiliatū ē. et hymn⁹ p̄ticuit. et exultatio nostra dissoluta ē: et lumē cādelabz nr̄i extinctū ē: et arca testamēti nr̄i direpta ē: et scā nr̄a contaminata sunt et nomē qd̄ inuocatū ē sup nos pene pphanatū ē: et liberi nr̄i cōtumeliā passi sunt et sacerdotes nr̄i succensi sunt: et leuite nr̄i

in captiuitatē abierūt et vrgines nr̄e cōinquinatę sunt: et mulieres nr̄e vim passę sunt: et iusti nr̄i rapti sunt et puuli nr̄i pditi sūt: et iuuenes nr̄i fuerūt: et fortes nr̄i iualidi facti sunt. Et qd̄ oim̄ mai⁹ signaculū syon qm̄ resignata est de gloria sua. Nā et tradita ē in manib⁹ eorū q̄ nos oderunt. Tu ḡ excute tuā tristitiā multam: et depone abs te multitudinem dolorū. vt tibi repropitief fortis: et requiez faciat tibi altissimus: redctionē laborū. Et factū ē cū loquebar ad eā facies ei⁹ fulgebat subito et species: corusc⁹ fiebat visus ei⁹: vt essem pauens valde ad eā: et cogitarē qd̄ esset hoc. Et ecce subito emisit sonitū vocis magnū timore plenū: vt cōmoueret terra a mulieris sono. Et vidi et ecce ampli⁹ mulier nō cōparebat mihi s; ciuitas edificabat et loc⁹ demonstrabat de fundamētis magnis et timui et clamaui voce magna: et dixi. Ubi ē huriel angel⁹ q̄ a princpio venit ad me: Quā ipse me fecit venire i multitudine i excessu mētis hui⁹. Et fact⁹ ē finis me⁹ in corruptionē: et oꝛo mea in improprietū. Et cū eē loquēs ego hec: ecce venit ad me et vidit me. Et ecce erā posit⁹ vt mortu⁹ et intellectus me⁹ alienatus erat. Et tenuit dexteraz meā et confortauit me: et statuit me sup pedes meos. Et dixit mihi. Quid tibi ē et q̄re p̄turbat⁹ ē intellect⁹ tuus: et sensus cordis tui: et q̄re p̄turbaris. Et dixi. Quā dereliq;isti me. Et ego quidē feci s̄m s̄mones tuos et exiui in cāpum: et ecce vidi et video qd̄ nō possum enarrare. Et dixit ad me. Sta vt vir et cōmouebo te. Et dixi. Quōre dñe meus tu in me. Noli me derelinquere: vt non frustra moriar. quoniam vidi que nō sciebam. et audio que nō scio. Aut nunqd̄ sensus me⁹ falsif. et aia mea suprenat. Nūc ḡ de p̄cor: te vt demonstrēs seruo tuo de excessu hoc. Et rēdit ad me. et dixit. Audi me. et doceā te. et dicā tibi de q̄b⁹ times qm̄ altissimus reuelabit tibi mysteria multa. Vidit rectā viā tuā. qm̄ sine intermissione cōtristabaris p̄ p̄lo tuo. et valde lugebas propter syon. Sic ḡ intellect⁹ visionis q̄ tibi apparuit añ paululū. Quā vidisti lugientem in choasti cōsolari eā. nūc autē iā speciē mulieris nō vides. sed apparuit tibi ciuitas edificari et qm̄ enarrabat tibi de casu filii sui: hec absolutio est. hec mulier quā vidisti. hec est syon et qm̄ dixit tibi quā et nūc cōspicies. vt ciuitatem edificatā. Et qm̄ dixit tibi q̄ sterilis fuit annis triginta. p̄pter qd̄ erāt anni scz triginta qm̄ nō erat in ea adhuc oblatio oblata. Et factū ē post annos triginta edificauit salomō ciuitatē et obtulit oblationes. et tūc fuit quando pepit sterilis filiū. Et qd̄ tibi dixit. qm̄ nutriuit eū cū labore b̄ erat: habitatio in hierlm̄

Et quoniam dixi tibi: quod filii mei venies in suo thalamo mortui esset: et contigisset ei casus: hoc erat que facta est ruina hierusalem. Et ecce vidisti similitudinem eius: et quoniam filium lugeret: inchoasti consolari eam: et de his que pertigerunt hec erant tibi capienda. Et nunc videt altissimus quoniam ex aio confortat es: et quoniam ex toto corde pateris pro ea ostendit tibi claritatem glorie eius et pulchritudinem decoris eius. Propterea enim dixi tibi ut manseris in campo ubi domus non est edificata. Sciebam enim ego quoniam altissimus incipiebat tibi ostendere hec: propterea dixi tibi ut venires in agrum ubi non est fundamentum edificium. Hec enim poterat opus beneficium hominis sustineri in loco ubi incipiebat altissimi civitas ostendi. Tu ergo noli timere neque expauescat cor tuum: sed ingredere et vide splendor et magnitudinem edificium: quantum capax est tibi visu oculorum videre: et post hec audies quantum capit auditur auri tuum audire. Tu enim beatus es pro multis: et vocatur es apud altissimum: sicut et pauci. Nocte autem que in crastinum futura est manebis hic: et ostendet tibi altissimus eas visiones supremorum que faciet altissimus his qui habitant super terram a novissimis diebus. Et dormiui illam noctem et aliam: sicut dixerat mihi. XI

Et vidi somnium: et ecce ascendebat de mari aquila cui erant duodecim alae penarum et capita tria. Et vidi et ecce expandebat alas suas in omnem terram: et omnes venti celi insufflabant in eam et colligebant. Et vidi et de pennis eius nascebant contrarie penne et ipse fiebat in pennaculis munitis et modicis. Nam capita eius erant descendentia et dimidium caput erat maius aliorum capitum sed ipsa descendeat cum eis. Et vidi et ecce aquila volauit in pennis suis: et regnavit super terram et super eos qui habitant in ea. Et vidi quoniam subiecta erant ei omnia sub celo: et nemo illi contradicebat neque unquam de creatura que est super terram. Et vidi: et ecce surrexit ad la super unguis suos: et misit vocem penis suis. dicens. Nolite omnes simul vigilare: dormite unusquisque in loco suo: et per tempora vigilate capita autem in novissimo fuerunt. Et vidi: et ecce vox non exibat de capitibus eius: sed de medietate corporis eius. Et numeravi contrarias penas eius: et ecce ipse erant octo. Et vidi: et ecce a dextera parte surrexit una pena: et regnavit super omnem terram. Et factum est cum regnaret venit ei finis: et non apparuit locus eius: et sequens exurrexit et regnabat. Ipsa multum tenuit tempora. Et factum est cum regnaret: et veniebat finis eius ut non apparet sicut prius: et ecce vox emissa est illi dicens. Audi tu que tanto tempore tenuisti terram. Hec annuncio tibi antequam incipias non apparere. Nemo post te tenebit tempora tuum sed nec dimidium eius. Et leuavit tertia et tenuit principatum sicut et priores

et non apparuit et ipsa. Et sic contingebat et omnibus aliis singillatim principatum gerere: et iterum nusquam compere. Et vidi: et ecce in tempore sequentes penne erigebant a dextera parte ut tenerent et ipse principatum: et ex his erant que tenebant: sed tamen statim non comparebant: nam et alique ex eis erigebant: sed non tenebant principatum. Et vidi post hec: et ecce non comparuerunt duodecim penne et duo pennacula: et nihil superat in corpore aquile nisi duo capita quiescentia et sex pennacula. Et vidi: et ecce sex pennaculis diuisae sunt due: et manserunt sub capite quod est ad dexteram partem. Nam quatuor manserunt in loco suo. Et vidi et ecce hec subalares cogitabant se erigere et tenere principatum. Et vidi: et ecce una erecta est statim non comparuit. Et secunde velocius quam priores non comparuerunt. Et vidi: et ecce due que superauerunt apud semetipsas cogitabant et ipse regnare: et in eo cum cogitarent: ecce unum descendentium capitum quod erat medium cuiuslibet. Hoc enim erat duorum capitum maius. Et vidi quoniam completa sunt duo capita secum: et ecce conuersum est caput cum his qui cum eo erant: et comedit duas subalares que cogitabant regnare. Hoc autem caput perconterruit omnem terram: et dominabatur in ea his que habitant terram cum labore multo et potentatum tenuit orbis terrarum super omnes alas que fuerunt. Et vidi post hec: et ecce medius caput subito non comparuit: et hoc sicut ale. Separuerunt autem duo capita: que et ipsa sicut regnauerunt super terram: et super eos qui habitant in ea. Et vidi: et ecce deuorauit caput a dextera parte illud quod aleua. Et audiui vocem dicentem mihi. Cospice contra te: et considera quod vides. Et vidi: et ecce sicut leo concitat de silua rugiens: et vidi quoniam emittebat vocem hominis ad aquilam. Et dixit dicens. Audi tu et loquar ad te: et dicet altissimus tibi. Nonne tu es qui sepasti de quatuor aialibus que fecerant regnare in seculo meo: et ut per eos venires finis temporum eorum? Et quoniam venies deuicit omnia aialia que transierunt: et potentatum tenuit seculum cum tremore multo: et omnem orbem cum labore pessimo: et inhabitauit tot temporibus orbem terrarum cum dolo. Et iudicasti terram non cum veritate. Tribulasti enim mansuetos: et lesisti quiescentes: et dilexisti mendaces: et destruxisti habitaciones eorum qui fructificabant: et humiliasti muros eorum qui te non nocuerunt. Et ascendit contumelia tua ad altissimum: et superbia tua ad fortitem. Et respexit altissimus superba tempora: et ecce finita sunt: et scelera eius completa sunt. Propterea non appareas tu aquila et ale tue horribiles: et pennacula tua pessima et capita tua maligna et unguis tui pessimi: et omne corpus tuum vanum: uti refrigeret omnis terra et reuertatur libera de tua vi: et speret iudicium

7 misericordia eius qui fecit ea. XII
E factum est dum loqueretur leo verba hec ad aquilam. Et vidi: et ecce quod supererat caput: et non comparuerunt quatuor ale que ad eum transierunt et erecte sunt ut regnerent: et erat regnum eorum exile: et tumultu plenum. Et vidi: et ecce ipsa non apparebant: et omne corpus aquile incedebat: et expauescebat terra valde. Et ego a tumultu et excessu mentis: et a magno timore vigilavi: et dixi spiritui meo. Ecce tu prestitisti mihi hoc: in eo quod scrutaris vias altissimi. Ecce adhuc fagitat super aia: et spiritu meo inualidus sum valde: et nec modica est in me virtus a multo timore quam expavi nocte hac. Nunc ergo orabo altissimum: ut me confortet usque in finem. Et dixi. Dominator domine si iueni gratiam ante oculos tuos et si iustificatus sum apud te pro multis et si certe ascendit deprecatio mea ante faciem tuam proforta me: et ostende seruo tuo mihi in interpretatione et distinctionem visus horribilis huius plenissime proseris aiam meam. Dignum enim me habuisti ostendere mihi temporum nouissima. Et dixit ad me. Hec est interpretatio visionis huius. Aquila quam vidisti ascendentem de mari: hoc est regnum quod visum est in visione danieli fratri tuo. Sed non est illi interpretatio: quam ego nunc tibi interpretor. Ecce dies veniunt: et exurgit regnum super terram: et erit timor acrior omnium regno: in que fuerunt ante eum. Regnabunt autem in ea reges duodecim: vni post unum. Nunc secundus incipiet regnare: et ipse tenebit amplius tempus pro duodecim. Hec est interpretatio duodecim alarum quas vidisti. Et quam vidisti vocem que locuta est non de capitibus eius exeuntem sed de medio corporis eius: Hec est interpretatio. Quia post tempus regni illius nascentur intentiones non modice et picitabif ut cadat et non cadet tunc sed iterum constituetur in suum initium. Et quam vidisti subalares octo coherentes alis eius: hec est interpretatio. Exurgent in ipso octo reges quorum erunt tempora leuia et anni citati: et duo quidez ex ipsis pariter. Appropinquante autem tempore medio: quatuor seruabunt in tempore: cum incipiet appropinquare tempus eius ut finiat. Due vero in finem seruabunt. Et quam vidisti tria capita quiescentia hec est interpretatio. In nouissimis eius suscitabit altissimus tria regna: et reuocabit in ea multa: et dominabunt terram: et qui habitant in ea cum labore multo super omnes qui fuerunt ante hos. Propter hoc ipsi vocati sunt capita aquile. Isti enim erunt qui recapitulabunt impietates eius: et qui proficient nouissima eius. Et quam vidisti caput maius non apparet hec est interpretatio eius. Quia vni ex eis super lectum suum morietur: et tunc cum tormentis. Nunc duo qui perseverauerint: gladius eos comedet. Vni enim gladius comedet qui cum

eo: sed tamen hie gladio in nouissimis cadet. Et quam vidisti duas subalares traicientes super caput quod est in dextera parte: hec est interpretatio. Ibi sunt quos proseruauit altissimus in finem suum: hoc est regnum exile et turbationis plenum. Sic vidisti et leonem quem vidisti de silua euigilantem et rugientem et loquentem ad aquilam et arguentem eam et iniusticias ipsius pro omnes sermones eius sicut audisti: hie ventus quem seruauit altissimus in finem ad eos et impietates ipsorum et arguet illos et incutiet coram ipsis scorpiones eorum. Statuet enim eos in iudicium uiuos et erit cum arguerit eos: tunc corripiet eos. Nunc residuum proleis meae libabit cum misericordia quam saluati sunt super fines meos: et tocudabit eos qui ad usque velet finis dies iudicij de quo locutus sum tibi ab initio. Hoc somnium quod vidisti et he interpretationes. Tu ergo solus dignus fuisti scire altissimi secretum huius. Scribe ergo omnia ista in libro que vidisti: et pone ea in loco abscondito: et docebis ea sapientes de populo tuo: quorum corda scis posse capere et seruare secreta hec. Tu autem adhuc sustine alios hie dies septem ut tibi ostendat quicquid visum fuerit altissimo ostendere tibi. Et profectus est a me. Et factum est cum audisset ois populus quem pertransierunt septem dies: et ego non fuisset reuersus in ciuitatem: et congregauit se omnis a minimo usque ad maximum: et venit ad me: et dixerunt mihi dicentes. Quid peccauimus tibi: et quid iniuste egimus in te quem derelinquens nos: sedisti in loco hoc. Tu enim nobis super iolum ex oibus populis sicut botrus de vinea: et sic lucerna in loco obscuro et sicut portus et nauis saluata a tempestate. Aut non sufficiunt nobis mala que contingunt: Si ergo tu nos derelinqueris: quamto nobis erat melius si essemus succensis: et nos cum incendio syon. Nec enim nos sumus meliores eorum qui ibi mortui sunt: et plorauerunt voce magis. Et respondit ad eos: et dixi. Confide in se: et noli tristari tu domine iacob. Est enim memoria vestra coram altissimo: et fortis non est oblitus vestri in temptatione. Ego enim non dereliqui vos neque excessi a vobis: sed veni in hunc locum ut deprecarer pro desolatione syon: ut quererem misericordiam pro humilitate sanctificationis vestre. Et nunc ite vnusquisque vestrum in domum suam: et ego veniam ad vos post dies istos. Et profectus est plus sic dixi ei: in ciuitate. Ego autem sedi in campo septem diebus sicut mihi mandauit: et manducabam de floribus solummodo agri: de herbis facta est escam mihi in diebus illis. XIII

E factum est post dies septem: et somnauit somnium nocte. Et ecce de mari ventus exurgebat: ut turbaret omnes fluctus eius: Et vidi: et ecce qualescebat ille homo cum nubibus celi: et vbi vultum suum vertebat ut consideraret tremebant omnia que sub eo videbantur.

tur: et vbiq; exibat vox de ore ei: ardece-
bant oēs q̄ audiebāt voces ei: sicut dēscit ter-
ra qm̄ senserit ignē. Et vidi post hec: et ecce cō-
gregabat̄ multitudo hoīm q̄rū nō erat nume-
rus d̄ q̄tuor vētis celi: vt debellarēt hominē
q̄ ascenderat de mari. Et vidi: et ecce sibimet-
īpi sculpserat montē magnum et volauit sup̄
eū. Ego aut̄ q̄siui videre regionē vel locū vñ
sculpt⁹ esset mons et nō potui: et post hec vidi
et ecce oēs q̄ congregati sunt ad eū vt expugna-
rent eū timebant valde: tñ audebant pugna-
re. Et ecce vt vidit impetū multitudinis veni-
entis nō leuauit manū suā: neq; framcā tene-
bat: neq; aliq̄d vas bellicosuz nisi solūmodo
vt vidi: qm̄ emisit de ore suo sicut statū ignis
et de labijs ei⁹ spūs flāme: et d̄ lingua ei⁹ emit-
tebat scintillas et tēpestates: et cōmixta sunt
om̄ia simul h̄ stat⁹ ignis et spūs flāme: et mul-
tudo tēpestatis: et cōcidit sup̄ multitudinē
i impetu que p̄parata erat pugnare: et succen-
dit oēs: vt subito nihil videret de innūerabi-
li mltitudine: nisi solūmō puluis et fumi odor
Et vidi: et extimui. Et post hoc vidi ipsuz ho-
minem descendētē de mōte: et vocantē ad se
multitudinē aliā pacificā et accedebat ad eum
vult⁹ hoīm multo:ū q̄rūdā gau dentiu: quo-
rundam tristatū: aliq̄ ho alligati: aliq̄ addu-
cētes ex eis q̄ offerebant. Et egrotauit a mul-
titudine pauoris et expergefactus sum et dixi
Tu ab initio demōstrasti fuo tuo mirabilia
hec: et dignū me habuisti vt suscipies dep̄ca-
tionē meā: et nūc demōstra mibi adhuc inter-
p̄tionē somnū hui⁹. Sic em̄ existimo in sen-
su meo: ve qui derelicti fuerint in dieb⁹ illis.
Et mltio plus vebis q̄ nō sunt derelicti. Qui
em̄ non sunt derelicti tristes erant. Intellico
nūc q̄ sunt reposita in nouissimis dieb⁹: et oc-
currēt eis: s̄ et his q̄ derelicti sunt. Propt̄ h̄
venerūt enim in picula magna: et necessitates
multas. sic om̄dū somnia hec. Atñ facil⁹ est
piclitantē venire in hūc q̄ p̄transire sicut nu-
bem a seculo et nūc videre que p̄tingūt in no-
uissimo. Et rñdit ad me: et dixit. Et visionis
interp̄tionē dicā tibi: et de q̄b⁹ locut⁹ es ad
aperiā tibi. Qm̄ de his dixisti q̄ derelicti sunt
hec est interp̄tatio. Qui aufert piculum illo
tpe: h̄ se custodiuit. Qui in piculo inciderunt
hi sunt qui hnt opa et fidē ad fortissimū. Sci-
to ergo: qm̄ magis beatificati sunt q̄ derelicti
sup̄ eos q̄ mortui sunt. De interp̄tatiōes visi-
onis. Quia vidisti virū ascendētē de corde
maris: ip̄e ē que p̄suauit altissim⁹ multis tpi-
bus: qui p̄ semetip̄m liberabit creaturam suā
et ip̄e disponet q̄ derelicti sunt. Et qm̄ vidisti
de ore ei⁹ exire vt spūs et ignes et tempestatem
et qm̄ nō tenebat framcā: neq; vas bellicosum

corrupt em̄ impet⁹ eius multitudinē que ve-
nerat expugnare eū: hec est interp̄tatio. Ecce
dies veniunt qm̄ incipiet altissimus liberare
eos qui super terram sunt: et veniet in exces-
su mētis sup̄ eos qui inhabitant terrā. Et alij
alios cogitabunt debellare: ciuitas ciuita-
tem: et locus locum: et gens aduersus gentem
et regnuz aduersus regnū. Et erit cū fient hec
et cōtingent signa que añ ostēdi tibi: et tunc re-
uelabit filius meus: que vidisti vt virū ascē-
dentem. Et erit: qm̄ audierint oēs gentes vo-
cem ei⁹: et derelinquet vnusquisq; in regione
sua bellū suum qd̄ hnt ad alterut. ū: et colli-
getur in vnū multitudo innumerabilis sicut vo-
lentes venire et expugnare eū. Ip̄e aut̄ stabis
sup̄ cacumē montis syon. Syon aut̄ veniet et
ostendet om̄ib⁹ parata et edificata sicut vidi-
sti montē sculpi sine manib⁹. Ip̄e aut̄ fili⁹ me-
us arguet que adinuenerūt gentes impietates
eorū has q̄ temptasti appropinquauerunt p̄-
pter mala cogitāmēta eorū et cruciamēta qui-
bus incipiet cruciari: q̄ assimilate sunt flāme
et perdet eos sine labore: p̄ lege que igni assi-
milata est. Et qm̄ vidisti cū colligentem ad se
aliā multitudinē pacificā: hec sunt decē trib⁹ q̄
captiuē facte sunt de terra sua in dieb⁹ oseere-
gis que captiuū duxit salmanasar rex assyrio-
rum: et trāstulit eos trans flumē: et trāstati sūt
in terram aliā. Ip̄i aut̄ sibi dederunt consiliū
hoc vt derelinquerent multitudinē gentiu: et
p̄ficiscerent in vltiorē regionē vbi nunq; i-
habitauit gen⁹ humanū: vel ibi seruare legitū
me sua que nō fuerant seruātes in regiōe sua.
Per introit⁹ aut̄ angustos fluminis cufratē
latroierūt. Fecit em̄ eis tunc altissim⁹ signa et
statuit venas fluminis vsq; q̄ trāsrēt. Per eā
em̄ regionē erat via multa itineris anni vni⁹
et dimidiū: nam regio illa vocat̄ asareth. Tūc
inhabitauerūt ibi vsq; in nouissimo: empe: et
nūc iterū cū ceperint venire: tertū altissim⁹ sta-
tuet venas fluminis vt possint trāsrē p̄pter
hec vidisti multitudinē cū pace. Sed et q̄ de-
relicti sunt de populo tuo: hi sunt q̄ inueniunt
tur intra terminū meū. Factū erit ergo quan-
do incipiet perdere multitudinem caruz que
collece sunt gentes: p̄tget eos qui sup̄pau-
erunt p̄lm: et tunc ostendet eis multo plurima
portēta. Et dixi ego Bñator dñe h̄ mibi ostē-
de p̄pter qd̄ vidi virū ascendētē de corde
maris. Et dixit mibi. Sicut nō potes hec vt
scrutari vel scire que sunt in profundo maris:
sic nō poterit q̄sq; sup̄ terrā videre filiū meū:
vel eos qui cū eo sunt: nisi in tpe diei. Hec est
interp̄tatio somnū qd̄ vidisti et p̄pter qd̄ illu-
minat⁹ es h̄ sol⁹. Dereliquisti em̄ tuā et circa me-
am vacasti legē et q̄siisti. Vita em̄ tuā dispo-

fuisſi in ſapientia: et ſenſum tuū vocaſti matrē.
Et ppter hoc oſtēdi tibi merces apud altiffi-
mum. Erit em̄ poſt alios tres dies: ad te alia
loquar: et exponā tibi grauiā et mirabilia. Et
pfectus ſum et tranſi in campū: multū glori-
cōs et laudās altiffimū de mirabilib⁹ q̄ p tps
faciebat: et qm̄ gubernat ipm̄ et q̄ ſūt in tpi-
billata. Et ſedi ibi tribus diebus. XIII

Et factū ē tertio die et ego ſedebā ſub
quercu. Et ecce vox exiuit ptra me d
rubo et dixit. *Eſdra eſdra. Et dixi Ec-
ce ego dñe. Et ſurrexi ſup pedes meos. Et di-
xit ad me. Reuelās reuelat ſū ſup rubū: et lo-
cutus ſum moyſi qm̄ p̄ls me? Fuiebat i egypto
et miſi eū: et eduxi p̄lm̄ meū de egypto: et ad-
duxi eū ſup montē ſyna: et detinebā euz apud
me dieb⁹ mult⁹: et enarraui ei mirabilia multa
et oñdi ei temporū ſecreta et ſinē: et p̄cepti ei di-
cens. Hec in palā facies v̄ba: et hec abſcōdes
Et nūc tibi dico: ſignā q̄ d̄mōſtraui et ſomnia
q̄ vidisti: et interpretatiōes q̄s tu vidisti in cor-
de tuo: reponē ea. tu em̄ recipieris ab om̄ib⁹
puerteris reſiduus cū p̄ſilio meo et cū ſilibus
tuis v̄ſq; q̄ ſiniant tpa. Quā ſecu ū pdidit tu
uentutē ſuā: et tempa appropinquāt ſeneſcere.
Duodecim em̄ partib⁹ diuiſum ē ſeculū: et trā-
ſierūt ei⁹ decima et dimidiū decime p̄tis ſup-
ſunt aut ei⁹ poſt mediū decime p̄tis. Nūc er-
go diſpone domū tuā: et cori p̄e p̄lm̄ tuum et
cōſolare hūiles eorū: et renūcia iā corruptele
et dimitte abs te mortales cogitatōes: et p̄ice
abs te pōdera hūana et exue te iā ſfirmā naru-
rā: et reponē in vnā p̄tē moleſtiſſima tibi cogi-
tamēta et feſtina trāſmigrare a tpi⁹ his. Que
em̄ vidisti nūc p̄rigiſſe mala iterū horū dete-
riora faciēt. Quātū em̄ iualidū fiet ſecūm a ſe-
nectute tm̄ multiplicabunt ſup inhabitantes
mala. Prolongauit em̄ ſe magis vitas et ap-
propinquauit mēdaciū. Iā em̄ feſtinat veni-
re quā vidisti viſionē. Et r̄ndi: et dixi corā te
dñe. Ecce em̄ ego abibo ſicut p̄cipiſti mihi: et
corruptiā p̄ntē p̄lm̄. Qui aut itez nati fuerint
q̄s cōmonebit. Poſitū eſt er go ſeculū in tene-
bris: et q̄ inhabitāt in eo ſine lumine. Quā lex
tua incēſa eſt: ppter quod nemo ſcit que a te
facta ſūt vel q̄ incipiēt opa. Si em̄ inueni in te
grām: imitte in me ſp̄m̄ ſc̄m̄: et ſcribā oē qd̄ fa-
ctū eſt in ſeculo ab initio q̄ erāt in lege tua ſcri-
pta vt poſſint hoies inuenire ſemitam et q̄ vo-
luerint viuere in nouiſſimis viuant. Et r̄ndit
ad me et dixit. Vadēs cōgrega p̄lm̄: et dices
ad eos: vt nō querant te diebus quadragin-
ta. Tu autē p̄para tibi buxos multos: et acci-
pe tecū ſariā dabriā ſelemiā echanū et aſiel qn̄
q̄s hos q̄ parati ſunt ad ſcribendum velociter
Et venies huc: et ego accendam in corde tuo*

lucernam intellectus: que nō extinguet quos
aduſq; ſiniant que incipies ſcribere. Et tunc
p̄fectis quedā palā facies: quedā ſapientibus
abſconſe trades. In craſtinū em̄ hac hora in-
cipies ſcribere. Et p̄fectus ſum ſicut mihi p̄-
cepit: et cōgregaui oēm populū et dixi. Audi
iſrael v̄ba hec. Peregrinati ſunt p̄res noſtri
ab initio in egypto: et liberati ſunt inde: et ac-
ceperunt legem vite quā nō cuſtodierūt: quā
et vos poſt eos trāſgreſſi eſtis: et data eſt vob
terra in ſortem: et terra ſyon et p̄res v̄ri et vos
iniquitatē feciſtis et nō ſeruatiſtis vias q̄s p̄res
cepit vob altiffim⁹: et iuſtus iudez cum ſit ab-
ſtulit a vobis in tēpore quod donauerat. Et
nunc vos hic eſtis: et fratres veſtri introſum
v̄ri ſunt. Si ergo impaueritis ſenſui v̄ro: et
erudieritis cor veſtrum viui conſeruati eritis
et poſt mortē miſericordiā p̄ſequimini. Judi-
cium em̄ poſt mortem veniet: qm̄ iterū reuiui-
ſcenus: et tūc iuſtoꝝ noia parebūt: et impioꝝ
facta oſtendent. Ad me igitur nemo accedat
nūc: neq; req̄rat me v̄ſq; dies q̄draginta. Et
accepi qn̄q; viros ſicut mādaui mihi: et pro-
fecti ſumus in campū: et manſimus ibi. Et fa-
ctus ſum in craſtinū: et ecce vox vocauit me
dicens. *Eſdra api os tuū: et bibe quo te pota-
uero. Et apui os meū: et ecce calix plen⁹ por-
rigebat mihi. Hoc erat plenū ſicut aqua: co-
lor aut eius vt ignis ſimilis. Et accepi et bibi
et in eo cū bibiſſem: cor meū cruciabat intel-
ctu et in pectus meum increſcebat ſapientia.
Nam ſp̄s meus conſeruabat memoria. Et
aperitū eſt os meū: et nō eſt clauſum amplius
Altiffimus dedit intellectum quinq; viris et
ſcripſerunt q̄ dicebant exceſſiones noctis q̄s
non ſciebant. Nocte autem manducabāt pa-
nem: ego autem per diem loquebar: et per no-
ctem non tacebam. Scripti ſunt autem per q̄-
draginta dies libri ducenti quatuor. Et ſctm̄
eſt cum compleſſent quadraginta dies: locu-
tus eſt altiffimus dicens. P̄iora que ſcripſi-
ſti in palā pone: et legāt digni et idigni: uouit
ſimos aut ſeptuaginta. P̄ua b vt tradas eos
ſapientib⁹ de p̄lo tuo. In his em̄ ē vena intel-
lectus et ſapientie fons: et ſcientie flumen. Et
fecit ſic. XV*

Ecce loquere in aures plebis mee ſer-
mones p̄phetie q̄s imifero in os tuū
dicit dñs: et fac vt in charta ſcribant
qm̄ fideles et veri ſunt. Ne timeas a cogitati-
onib⁹ aduſū te: nec turbent te incredulitates
dicentiū: qm̄ ois icredulus in icredulitate ſua
moriet. Ecce ego induco dicit dñs ſup orbē
terrarū mala: gladium et famē et mortē et inte-
ritum: ppter qd̄ ſuppolluit iniquitas om̄ez
terrā: et adimpleta ſunt opera nociua illorū.

Propterea dicit dñs. **J**ā nō silebo de impietate eorū q̄ irreligiose agūt: nec sustinebo i his q̄ iniquē exercēt: ecce sanguis innoxius et tristis clamat ad me: et aie iustorū clamāt pseueranter. **V**indicās vidicabo illos dicit dñs et accipiā oēm sanguinē innoxium ex illis ad me. **E**cce populus meus quasi grex ad occisionē ducit: iā nō patiar illū habitare in terra egypti: sed educā eum in manu potenti et brachio excelso. **E**t percussam plagā sicut pūs: et corūpā oēm terrā eius. **L**ugebit egyptus et fundamenta eius plaga verberata et castigatiōe q̄s inducet ei deus. **L**ugebunt cultores opantes terrā: qm̄ deficient semina corū ab yredine et gradine: et a fideze terribili. **V**e seculo: et q̄ habitāt in eo: q̄ appropinquant gladii et cōtritio eorū: et exurget gens contra gentē ad pugnā et romphea i manibus eorū. **E**rit enim incōstabilitio hoīb⁹: et alij alijs i ualescētes nō curabūt regē suū et pncipes: uigilatorū suorū in potētia sua. **C**ōcupiscet enim hō in ciuitatē ire: et nō poterit. **P**ropt̄ supbiā enim illozū ciuitates turbabunt: dom⁹ extrentur hoies metuent. **N**ō miserebit hō proximum suū ad irritū faciēdū domos eorū: i gladiū: ad diripiēdas substātiās eorū. **P**ropter famem panis et tribulationē multā. **E**cce ego conuoco dicit deus oēs reges terre ad me uerendū q̄ sunt ab oriente et austro: ab euro: et a libano ad cōuertēdos in se: et reddere q̄ dederūt illis. **S**icut faciūt vsq̄ hodie electis meis: sic faciā et reddā in sinu eorū. **H**ec dicit dñs deus. **N**ō parceret dextera mea sup peccatores: nec cessabit romphea sup effundētes sanguinē innocuū sup terrā. **E**riūt ignis ab ira eius et deuorauit fundamēta terre: et peccatores quasi stramē incēiū. **V**e eis q̄ peccāt et nō obseruāt mandata mea dicit dñs. **N**ō pcam illis. **D**ilcedite filij a potestate: nolite cōtaminare sanctificationē meam: qm̄ nouit dñs oēs q̄ derelinquūt in illum. **P**ropterea tradidit eos in mortē et in occisionem. **J**ā enim uenerūt sup orbem terrarū mala et manebitis in illis. **N**on enim liberabit uos deus propter q̄ peccastis in eū. **E**cce visio horribilis et facies illius ab oriente. **E**t exierūt nationes draconū arabū in currib⁹ multis: et sic fiat⁹ corū numer⁹ ferē sup terrā: ut iam timeāt et trepidēt oēs q̄ illos audiēt carmonij insipientes in ira et exierūt ut apri de silua: et adueniēt in virtute magna: et cōstabūt in pugnā cū illis: et uastabunt portionē terre assyriorū. **E**t post hec superualescēt dracones natiuitati sue memores et puerent se pspirātes in virtute magna ad psequēdos eos. **E**sti turbabunt et silebūt i virtute illoz: et puerent pedes suos in fugam. et territorio assyriorū sublesor obsedebit eos: et cōiunctet unū ex illis: et erit timor et tremor in

exercitu illoz et cōtentio in reges ipsorū. **E**cce nubes ab oriente et a septentrione vsq̄ meridianū: et facies eaz horrida ualde plena ire et pcellē. **E**t collident se inuicē: et collident sidus copiosū sup terrā et sid⁹ illozū. **E**t erit sanguis a gladio vsq̄ ad ventrē: et sum⁹ hoīs vsq̄ ad substramen cameli. **E**t erit timor et tremor mult⁹ sup terrā: et horrebūt q̄ videbūt irā illā et tremor apprehēdet illos. **E**t post hec mouebuntur numbi copiosi a meridiano et septentrione: et portio alia ab occidēte. **E**t supinualescent venti ab oriente: et recludēt eā: et nubē quā suscitauit in ira: et sid⁹ ad faciēdā exertationē ad orientālē ventū et occidentē uolabit. **E**t exaltabūt nubes magne et ualde plene ire et sid⁹: ut exterreāt oēm terrā: et inhabitantes eā: et infundent sup oēm locū altum et eminentē sidus terribile ignē et gradinē et romphea volātes: et aq̄s multas: ut etiā impleat⁹ tur oēs cāpi et oēs riuū plenitudine aq̄rū multarū. **E**t demolient⁹ ciuitates et muros et montes et colles et ligna siluarū: et fenū pratorū et frumēta eorū. **E**t trāsibūt cōstantes vsq̄ babilonē et exterrēt eā: et pueniēt ad ipam et circumuibūt eā: et effudent sidus et oēm irā sup cam. **E**t subibit puluis et sum⁹ vsq̄ in celū: et oēs i circuitu lugebūt eā: et q̄ sub ea remāserint feruiēnt his qui exterruerūt. **E**t tu asia concors in spem babilonis et gloria psonē eius uentū tibi misera: propter quod assimilasti ei: et ornasti filias tuas in fornicatione ad placendū et gloriantū in amatorib⁹ tuis qui tecum cupierūt semp fornicari. **D**ilexisti imitata es in omnibus opibus eius et in adinuen. Ionibus eius propterea dicit deus. **I**mmittā tibi mala: uidiuitatem: paupertatem et famē et gladiū et pestē ad deuastrand⁹ domos tuas a uolatiōe et morte et gloria uirtutis tue. **S**icut flos siccabitur cū exurget ardor qui emissus ē sup te: israhel ut paupcula plagata et castigata a mherib⁹ ut nō possint te suscipere potētes et amatores. **Q**uoniam ego sic zelabo te dicit domin⁹: nisi occidisses electos meos in omni tempore exaltans percussione manuū: et dicerēs super mortem eorum cum inebriata esses exorna speciem uultus tui. **O**berces fornicationis tue in sinu tuo: propter hoc redditiō accipies. **S**icut facis electis meis dicit domin⁹ sic faciet tibi deus et tradet te in malum. **E**t nati tui fame interient et tu romphea cades: et ciuitates tue conterentur: et omnes tui in campo gladio cadent. **E**t qui sunt in montibus fame peribunt: et manducabūt carnes suas et sanguinē bibent a fame panis et siti aq̄. **I**nfelix per maria uenies: et rursum accipies mala. **E**t in transitu allident ciuitat. in occi-

fam et exterrēt aliquā portionē tēre tue et ptem glie tue exminabūt: rursum reuertētes puer fam. Et demolita erūt illis p stipula: et ipi erūt tibi ignis: et duorabūt te et ciuitates tuas: terram tuā et mōtes tuos: omnes siluas tuas et lignū fructiferū igni cōburēt. Filios tuos captiuos ducēt: et censum tuū in pdā habebunt et gloriā faciei tue exterminabūt. XVI

Uti tibi babilon et asia: ve tibi egypte et syria. Precingite vos saccis et cilicis: et plāgite filios vros et dolete: quā appropinquit p̄tritio v̄ra. Immissus ē vobis gladi⁹: et q̄s ē q̄ aūtat illū. Immissus ē vobis ignis: et quis ē qui extinguat illum. Immissa sūt vobis mala: et quis ē qui repellat ea? Nūquid repellat aliq̄s leonē efuriētē in silua aut extinguet ignem in stipula mox quā ceperit ardere? Nūquid repellat aliq̄s sagittam a sagittario forti missam? Dñs fortis imittit mala et q̄s ē q̄ repellat ea? Exiit ignis ex iracūdia ei⁹ et q̄s ē q̄ extinguat eū? Foruscabit et q̄s nō timebit? Tonabit et q̄s nō pauebit? Dñs cōmīnabit: et q̄s non fundit⁹ p̄teref a facie ipsius? Terra tremuit et fundamēta ei⁹: mare fluctuat de pfundo et fluct⁹ ei⁹ disturbabunt: et piscēs ei⁹ a facie dñi: et a gl̄ia x̄tut⁹ ei⁹: quā foris dextera ei⁹ que arcū tendit: sagitte eius acute q̄ ab ipso mittunt: nō deficiēt cū ceperint mitti in fines terre. Ecce mittunt mala et nō reuertent: donec veniant sup terrā. Ignis succendit: et nō extinguet donec cōsumat fundamēta terre. Quēadmodū non redit sagitta missa a valido sagittario: sic non reuertent mala q̄ missa fuerint in frā. Ne mihi: ve mihi. Quis meliberabit in illis dieb⁹? Initiū dolorum et multi gemit⁹: initiū famis et mlti interit⁹: initiū belloꝝ et formidabūt p̄tates: initiū maloꝝ et trepidabūt oēs. In his q̄d faciā cū veneris mala: Ecce fames et plaga et tribulatio et angustia missa sunt flagella in emēdatōe: et in his oib⁹ se nō cōuertēt ab iniq̄tatib⁹ suis neq̄ flagelloꝝ memores erunt sp̄. Ecce erit annone vilitas sup terrā: sic vt putēt sibi esse directaz pacē et tūc germinabūt mala sup frā gladius fames et magna cōfusio. A fame em̄ plūmi q̄ inhabitāt terrā interiēt: et gladi⁹ p̄det ceteros q̄ supauerit a fame: et mortui sic stercoꝝa p̄iciētur: et nō erit q̄ p̄solet eos. Derelinquet enīz frā deserta: et ciuitates eius deiciēt. Non derelinquet q̄ colat terrā: et q̄ seminet eā. Ligna dabūt fruct⁹ et q̄s vindemtabit illa: Quamatura fiet et q̄s calcabit illā: Erīt enīz loc⁹ magna desertio: Lupiet enīz hō hoiem videre: v̄ vocē ei⁹ audire. Relinquent enīz de ciuitate decē: et duo de agro q̄ absconderint se in densis nemorib⁹ et scissuris petrarū: quēadmodū

dū derelinquunt in oliueto et singulis arboribus tres aut quatuor oliue: aut sicut i vinea v̄st demiatā racemi relinquent ab his q̄ diligenter vineaz scrutant: sic relinquent in diebus illis tres aut quatuor scrutantib⁹ domos eorum in romphea. Et relinquetur terra deserta: et agri ei⁹ inueterabūt: et vic eius et omnes semite ei⁹ germinabūt spinas: eo q̄ nō transient homines p̄ eam. Ugebunt virgines non habētes sponfos: lugebunt mulieres nō habentes viros. Ugebūt filie earū nō habētes adiutoriū sponsi earū. In bello cōsument: et viri earū in fame exterent. Audite vero ista et cognoscite ea fui dñi. Ecce x̄bū dñi excipite illud ne dñs credatis de quib⁹ dicit dominus. Ecce appropinquant mala et nō tardant. Quēadmodū pregnās cū parit in nono mense filium suum appropinquante hora partus eius: ante horas duas vel tres dolores circūeunt ventrē ei⁹: et p̄deunte infante de ventre nō tardabunt vno puncto: sic non morabuntur mala ad p̄deundum sup terrā: et seculum gemet: et dolores circūtenebunt illud. Audi te verbū plebs mea. Parate vos in pugnam et in malis: sic estote quasi aduene terre. Quis vendit quasi qui fugiat: et q̄ emit quasi qui p̄diturus. Qui mercat quasi qui fructum non capiat: et qui edificat quasi qui non habitat? Qui seminat quasi qui nō metet: sic et qui vineam putat quasi non vindemiaturus. Qui nubunt sic quasi filios non facturi: et qui non nubunt sic quasi vidui: p̄pter quod qui laborant sine causa laborant. Fruct⁹ enīz illoꝝ alienigene merēt: et substantiā illoꝝ rapiēt: et domos euertēt: et filios eoꝝ captiuabūt: q̄ captiuitate et fame generāt natos suos. Et q̄ negociant in rapina quādiu exornant ciuitates et domos suas et possessiones et p̄sonas suas: tantomagis adz labor eos super peccata sua dicit dñs. Quō zelat fornicaria mulierē idoneam et bonā valde: sic zelabit iusticia iniquitatem cum exornat se: et accusat eam in facie cū venerit qui defendat exquirentē omne peccatū sup frā. Propterea nolite similari ei nec opib⁹ ei⁹ quā adhuc pusillum: et tolletur iniquitas a terra: et iusticia regnabit in vos. Nō dicat peccator se nōn peccasse: quā carbonēs ignis comburet sup caput ei⁹ qui dicit: nō peccauī corā deo et gloria ipsi⁹. Ecce domin⁹ cognoscat omnia opera hominum: et adinuentiones illoꝝ et cogitationes illoꝝ et corda illoꝝ. Dixit enim fiat terra: et facta est: fiat celum et factum est. Et in verbo illius stelle fundate sunt: et nouit numerum stellarum. Qui scrutat abyssos et thesauros illarū qui mensus ē mare: et cōceptū ei⁹. Qui cōcluserit

mare in medio aquar. ⁊ suspēdit frā sup aqs
 xbo suo. Qui extēdit celuz q̄si cameram sup
 aqs fundauit eū. Qui posuit in deserto fōtes
 aquaz. ⁊ sup xtricem montiū lac⁹ ad emitten-
 dū flumina ab eminēti petra. vt portaret fraz
 Qui finxit hoicm ⁊ posuit cor suū i medio: cor
 poris ⁊ misit ei spm vitā ⁊ intellectuz ⁊ spira /
 men dei oipotentis q̄ fecit oia ⁊ scrutinat oia
 absconsa in absconsis terre. Hic nouit adinuē
 tionē vestrā. ⁊ q̄ cogitatis i cordibus vestris
 peccātes ⁊ volētes occultare peccata vestra.
 Propē qd̄ dñs scrutinādo scrutinauit omnia
 opa vestra. ⁊ traducet vos oēs ⁊ vos cōfusi
 eritis cuz pcesserint pctā v̄ra corā hominib⁹
 ⁊ iniquitates erūt q̄ accusatores stabūt in die
 illo. Quid facietis. aut quō abscondetis pctā
 v̄ra corā deo ⁊ angel⁹ ei⁹? Ecce iudex deus: t̄i
 mete deū. Desinite a peccat⁹ v̄ris. ⁊ obliuiscā
 mini iniquitates v̄ras iam agere eas in sem /
 piterno. ⁊ deus educet vos ⁊ liberabit de oī
 tribulatione. Ecce em̄ incendit ardoz super
 vos turbe copiose. et rapiēt q̄sdaz ex vobis et
 cibabunt idolis occisos. ⁊ q̄ consenserint eis
 erunt illis in derisum ⁊ in improperiū ⁊ in cō-
 culationē. Erit em̄ locis loc⁹. ⁊ in vicinas ci
 uitates exurrectio multa sup timentes domi-
 nū. Erūt q̄si infani nemini parcētes. ad diri-
 piendū ⁊ deuastādū adhuc timētes dñm: qz
 deuastabūt ⁊ diripiēt sub stātiis ⁊ de domi-
 bus suis eos eijcient. Tūc parebit pbatio ele
 ctoz meoz: vt aux qd̄ pbat ab igne. Audi-
 te dilecti mei dicit dñs. Ecce adsūt dies tribu-
 lationis. ⁊ de his liberabo vos. Ne timeatis
 nec heliteti qm̄ deus dux v̄r ē. Et q̄ fuit mā-
 data ⁊ pcepta mea dicit dñs deus ne ppon-
 derēt vos pctā v̄ra ne supelēuent se iniquita-
 tes v̄re. Ne q̄ constringunt a peccatis suis ⁊
 obtegunt ab iniquitatib⁹ suis: quēadmodum
 ager pstringit a silua ⁊ spinis tegit semita ei⁹
 p qua nō trāsit hō: ⁊ excludit: ⁊ mittit ad de
 uorationem ignis.

Explicit liber Eldre quartus.

Incipit plogus beati Hiero-
 nymi p̄sbyteri in librū Tobie.

Thromatio ⁊ heliodoro ep̄is
 Hieronym⁹ p̄sbyt̄ in dño sa-
 lutē. Adirari nō desino exa-
 ctionis v̄re instantiā. Exigit
 em̄ vt librū chaldeo fmōe cō-
 scriptū ad latinū stilū trahā:
 librū vtiqz tobie quē hebrei de cathalago di-
 uinarū scripturaz secātes: his q̄ agiographa
 memorāt māciparūt. Feci sat̄ desiderio v̄ro
 nō tñ meo studio. Arguūt em̄ nos hebreozū
 studia: ⁊ iputāt nob cōtra suū canōnē latinis
 aurib⁹ ista trāsserre. Szmeli⁹ eē iudicās pha-

riseozū displicere iudicio ⁊ epoz iussionibus
 deseruire institi vt potui. Et qz vicina ē chal-
 deozū lingua fmōni hebraico: vtriusqz ligue-
 ritissimū loquacē repiens vni⁹ diei labore ar-
 ripui: ⁊ q̄qd̄ ille mihi hebraicis v̄bis expref-
 sit: h̄ ego accito notario fmōib⁹ latinis expo-
 sui. Orōnib⁹ v̄ris mercedē hui⁹ opis cōpēsa-
 bo cū gratū vobis didicero me qd̄ iuberē effi-
 dignati: cōplese.

Explicit plogus in librū Tobie.

Incipit liber Tobie. Caplm I

Tobias ex
 tribu ⁊ ciuitate ueptalim
 q̄ est in supiorib⁹ galilee
 supra naalon: post viā q̄
 ducit ad occidentē i sini-
 stro h̄ns ciuitatē sephet
 cū capt⁹ esset in dieb⁹ sal-

manasar regl assyriozū: i captiuitate tñ posit⁹
 viā vitatis nō deseruit ita vt oia q̄ h̄re pote /
 rat q̄tidie cōcaptiuis fratrib⁹ q̄ crāt ex ei⁹ ge-
 nere imptiret. Cūqz eēt iunior: oibus in tribu
 neptalim: nihil tñ puerile gessit in ope. Veni-
 qz cū irēt oēs ad vitulos aureos q̄s hierobo-
 am fecerat rex isrl: h̄ sol⁹ fugiebat p̄sozia om̄i-
 um: ⁊ p̄gebat ad hierlm̄ ad templū dñi: et ibi
 adorabat dñm deū isrl: oia p̄mitiua sua et de /
 cimas suas fideliter offerēs: ita vt in tertio an-
 no p̄selit ⁊ aduenis ministraret oēm decima-
 tionē. Hec ⁊ his filia fm̄ legē dei puerul⁹ ob-
 suabat. Cū v̄o fact⁹ fuisset vir: accepit vx-
 rē annā d̄ tribu sua: genuitqz ex ea filiū nomē
 suū iponēs ei: quē ab infantia timē deū docuit
 ⁊ abstinere ab oī pctō. Iḡit cū p̄ captiuitatē
 duenisset cū vxore sua ⁊ filio i ciuitatē ninive
 cū oī tribu sua: ⁊ cū oēs ederēt excib gentiliū
 iste custodiuit aiām suā: ⁊ nūqz ptamiat ē in
 escl̄ eoz. Et qm̄ mēo: fuit dñi i toto cord suo.
 dedit illi de⁹ grām i p̄spectu salmanasar regl ⁊
 dedit illi prātē q̄cūqz vellet ire h̄ns libtatē q̄-
 cūqz facē voluissz. Pergēbat em̄ p̄ oēs q̄ erat
 i captiuitate ⁊ monita salutis dabat eis. Cūqz
 at venisset i rages ciuitatē medoz: ⁊ ex his q̄
 h̄ honorat⁹ fuit a rege habuisset decē talēta
 argēti: ⁊ cū i mlta f̄ba generl sui gabelū egen-
 tē videret: qui erat ex tribu eius: s̄b chirogra-
 pho dedit illi memoratū pond⁹ argēti. Post
 multū v̄o t̄pis mortuo salmanasar rege cū rel-
 gnaret sennacherib fili⁹ ei⁹ p̄ eo: ⁊ filios isrl ex-
 osos haberet in p̄spectu suo: tobias q̄tidie p̄-
 gebat p̄ omnē cognationē suam. ⁊ consolaba-
 tur eos: diuidebatqz vnicuiqz prout poterat
 de facultatibus suis. Esurientes alebat nu-
 disqz vestimenta prebebat: et mortuis atqz
 occisis sepulturam sollicitus exhibebat. Be-